

DIDĖJA VILTIS LIETUVAI ATGAUTI LAISVĘ IR NEPRIKLAUSOMYBĘ

Praeitą savaitę prez. Rooseveltas pasakė kalbą per radio. Tos kalbos klausėsi visos Amerikos gyventojai ir ji taipgi buvo transliuota visam pasauliui. Visų pirmausiai prezidentas pareiškė, kad "ašies" galybė jau žymiai pradėjo silpnėti. Mussolinio "viespatavimas" žlugo ir Italijos fašizmas panaikintas. Bet nepaisant viso to, Suvienytos Tautos vistic reikalauja priešus pasiduoti besąlygiškai. Jis pasakė, kad Italijai bus leista pasirinkti demokratine vyriausybę, o Suvienytos Tautos nieko bendro neturės su fašizmu.

Pranešė, kad Sicilijos invazija buvo pradėta labai efektingai: dalyvumą ėmė 3,000 laivų, atgabenimui 160,000 vyrų, 14,500 sunkvežimių, 600 tankų, 1,800 kanuolių ir kitos karo medžiagos.

Tarp kitako, prez. Rooseveltas pasakė: "Mes užtikriname visoms paverčioms tautoms laisvę ir patiems susidaryti savo vyriausybės".

Kas liečia japonus, tai prezidentas Rooseveltas pasakė, kad jie turės pakeisti savo planus, nes Amerika juos iš visų pusių taipgi privers pasiduoti besąlygiškai. Jis pagyrė rusų karžingą kovojimą prieš nacius.

Sulig prez. Rooseveltas pasakymo, tai dabar visų svarbiausias darbas yra laimėti karą, o Amerikos vyriausybė turės išleisti naujus įstatymus pokariniam gyvenimui. Sulig tų įstatymų, pirmoje vietoje turės būti aprūpinti iš karo sugrįžę kareiviai, kuriems bus mokama atlyginimas, kol jie susiras darbus.

Ponas prezidentas ypatingai pabrėžė, kad karo laimėjimas priklauso ne vien nuo kareivių, bet nuo visų žmonių. Jis pasakė, kad nė vienas neturi apsisiekti karo darbe. "Naminis frontas yra toks svarbus, kaip ir karo frontas", pasakė prezidentas. Taipgi visi turime prisidėti netik darbu, bet reikia pirkti ir karo bondus. O jei mes apsisiektume naminiame fronte, tai tuo prailgintume karą. Tiesa, kad mūsų gyvenime yra vienoji ar kitokių sunkumų ir trūkumų, bet reikia atsiminti, kad kareiviai pergyvena kur kas sunkesnį gyvenimą.

Šioje savo kalboje prez. Rooseveltas paskelbė, kad gal visai netrukus kamos galėsime gauti bei ženklelių. Taipgi gal visai netrukus ir eukraus bus galima gauti tiek, kiek tik norėsime.

Iš šios prez. Rooseveltas kalbos įsitėmytina ypač jau aukščiau paminėtas pareiškimas: "Mes užtikriname visoms paverčioms tautoms laisvę ir patiems susidaryti savo vyriausybės".

Tai dar kartą prezidentas pakartoja Atlanto Čarterio principą, kad visos tautos bus išlaisvintos ir kad joms bus suteikta nepriklausomybė. Tai dar kartą didėja viltis, kad ir Lietuva po šio karo bus išlaisvinta ir atgaus savo nepriklausomybę.

Gen. Eisenhower Pareiškimas Italijos Žmonėms

Liepos 29 d. gen. Eisenhower į Italijos žmones per radio atsišaukė sekamai:

Mes teikiame pagarbą Italijos žmonėms ir Savoy karališkajai šeimynai už nusikratymą Mussolinio, kuris įvėlė į karą, veikdamas, kaip Hitlerio įrankis, ir nustumė juos iki pragaišties kranto.

Patys italai prašalino didžiausią kliūtį, kuri skyrė juos nuo Suvienytų Tautų. Dabar lieka tik viena kliūtis taikai — tai vokiečiai užpuolikai, kurie dar tebėra Italijoje.

Jūs norite taikos. Jūs galite taiką tuojau gauti; taiką garbingomis sąlygomis, kurias mūsų valdžios jau yra pasiūliusios.

Mes ateiname, kaip jūsų išlaisvintojai. Jūsų uždavinys

Amerikos Gyventojų Skaičius

Iš Washingtono pranešama, kad nors per paskutinius metus šio krašto gimimų skaičius buvo rekordinis, bet bendras gyventojų skaičius sumažėjo 3,100,000. Tas reiškia, kad dabar gyventojų yra virš trijų milijonų mažiau, negu buvo balandžio 1 d., 1940 m., kai buvo pradedama gyventojų cenzas (suraišinėjimas).

Iš viso Amerikos gyventojų 1940 metais buvo 131,300,000, o dabar priskaitoma 128,200,000.

Aišku, toks gyventojų sumažėjimas yra realitvus. Juk faktiškai buvo gyventojų prieauglis, bet kadangi šimtai tūkstančių vyrų išvešta už Amerikos ribų, tai Amerikos teritorijoje žmonių priskaitoma mažiau, negu prieš trejus metus kad buvo.

Baigiama Užimti Sicilija

Mussolinis Buvo Areštuotas

Iš Šiaurės Afrikos amerikoniško NBC radio reporteris pranešė, kad Mussolinis neregistruotas, bet buvo areštuotas. Sako, kad aštuoni generoliai pagrasino Mussolinui revoliucijai ir jį areštavo. Sulig to pranešimo, dabar Mussolinis esąs laikomas viename Romos viešbuty, kaip kalnys.

Minimas reporteris pranešė toliau: esą įvykęs Italijos fašistų didžiosios tarybos posėdis. Tame posėdy dalyvavo ir Italijos karalius Viktoras Emanuelis. Referuodamas apie kitus reikalus, Mussolinis pranešė ir apie tai, kad Hitleris negalys duoti Italijai gairių, nes naciai per daug užimti Rusijos fronte. Bet Mussolinis pareiškė: "Aš ir Italija kariausime už fašizmą".

Šitokiam pareiškimui priešinosi Italijos karalius Emanuelis ir pasakė aštuonis generolus, kurie atstatė revoliuciją prieš Mussolinį ir jį areštavo. Paskui jis karsiu automobiliu buvo kažkur išvežtas. Tai toks likimas priverė Mussolinį "rezignuoti", kas reiškia, kad jis neregistruotas, bet buvo prašalintas.

Liepia Nepriimti Mussolinio

Praeitą savaitę spaudos konferencijoje prez. Rooseveltas pareiškė, kad jam nedaro skirtumo su kuo sąjungiečiai tarsis taikos reikalu, bet sąjungiečiai nesitars su fašistų partijos nariu ar nariais.

Prezidentas paminėjo, kad esą gandy, buk Mussolinis bandysias rasti prieglaudą kokioje nors neutralėje valstybėje. Bet jis sakė, kad sunku tikėti, jog bent kuri neutralė valstybė duotų jam prieglaudą ir pareiškė pagėdavimą, kad nė viena neutrali valstybė neduotų vietos Mussolinui ir jam panašiams.

Prezidentas pridėjo dar ir tai, kad ateis tokia diena, kuomet Hitleris, Tojo (Japonijos premieras) ir jų šaikos bandys išbėgti iš savo kraštų, bet jie riekur neris vietos, nes jokia valstybė jų nepriims.

Neutralėmis valstybėmis dabar yra: Ispanija, Portugalija, Švedija, Šveicarija ir Turkija.

Priešai Sicilijoj Tuojau Susmuks

Karo sekretoriaus pagalbinkas, B. P. Patterson, pastaromis dienomis pareiškė savo nuomonę kaslin Sicilijoje einančių kovų. Jis pasakė, kad nežiurint vokiečių smarkaus pasipriešinimo, Sicilijos dienos jau suskaičytos ir visa Sicilija netrukus bus sąjungiečių rankose.

Jis papasakojo apie užimtą sąjungiečių miestus ir numatomą, jog anglų aštuntoji armija pradės smarkų ofensivą, kurio tikslas bus galutinai sutruškinti nacių pasipriešinimą.

Berne, Šveicarija. — Iš Greljos gauta pranešimas, kad šiame krašte eina nacių ir italų susirėmimai.

ŽINIOS-ZINELĖS

S. Afrika. — Sąjungiečių karo jėgos Sicilijoje liepos 2 dieną pradėjo "paskutinį pasistumėjimą": tankai, lėktuvai ir infanterija smarkiai užtaikavo svarbius strateginius punktus ir šiame puolime jau paėmė du miestus — San Stefano ir Mistretta. Amerikiečiai paėmė dar 10,000 belaisvių, kurių pusę sudaro vokiečiai. Priešai bėga atgal link šiaurės. Anglai tuo tarpu taipgi smarkiai pradėjo atakuoti Catania. Sąjungiečių bombonešiai vėl smarkiai atakavo Italijos uostą Naples ir kitas strategines vietas. Sąjungiečių laivai bombardavo Vibo Venecia ir Crotone uostus. Išrodo, kad šis "pasistumėjimas" bus pilnai nusisekęs ir kad Sicilijos dienos jau suskaičytos.

London. — Liepos 2 d. sąjungiečių spokesmanas per radio atsišaukė į Italijos gyventojus, pareiškdamas, kad jau praėjo aštuonios dienos po pasiūlymo Italijai taikos, bet premiero Badoglio vyriausybė iki šiol dar nieko neatsakė. "Todel sąjungiečių karo jėgos tuojau pradės invaziją pačios Italijos ir be pasigailėjimo perskries visą kraštą". Pranešama, kad šimtai tūkstančių italų bėga iš didesniųjų miestų, įsiskodami apsaugos kitur.

Cairo, Egiptas. — Amerikos bombonešiai "Liberators" smarkiai bombardavo Rumunijos Ploesti aliejaus šaltinius. Padarė daug nuostolių, netenkant 20 bombonešių ir nušalant prieš 51 lėktuvą. Šie aliejaus šaltiniai, tai didžiausia Hitlerio viltis, iš kur daugiausiai gaudavo "tepalo" savo karo mašinai.

London. — Čia gauta žinių, kad rusai vėl pažengę apie penkis mylias pirmyn Orel srity. Patys naciai per radio pranešė, kad rusai jau įjengė į Orel miesto šiaurinę dalį. Rusai atsiėmė dar 70 apgyventų vietovių ir nacių smarkius puolimus atmuša atgal.

S. Afrika. — Čia dabar lankosi Suvienytų Valstijų Office of War Information direktorius, Elmer Davis, kuris rugp. 2 dieną per radio pasakė kalbą, pareiškdamas, kad iš Anglijos pusės bus pradėta Europos invazija ir kad bus įrodyta, jog hitleriškas "Europos Fortas" yra paaimamas, ir prasergejo Vokietijos žmones, kad po šio karo "vien žodžių neužteks".

New York, N. Y. — Šio didmiesčio juodveidžių sekcijoje, Harlem, rugpjūčio 1 dieną prasidėjo riaušės, kurioms pradžia padarė susikirtimas juodveidžio kareivio su baltveidžio policistu. Riaušės įsiūbavo tiek, kad penki žmonės užmušti ir virš 500 sužeista. Medžiaginių nuostolių padaryta už \$5,000,000. Įvyko daug apilėsimų. Daug suareštuotų. Pradeda stokuoti maisto. Užmuštieji ir sužeistieji veiki išimtinai yra juodveidžiai, išskyrus kelis sužeistus policijos tarnautojus. Policija tikrina, kad šios riaušės nėra rasinės riaušės ir kad rugpjūčio 3 dienos ryte jau pradėda apsiminti.

Naciai Vis Žiauriai Kankina Lietuvius

Neseniai Kaune einas vokiečių laikraštis, Kauner Zeitung, paskelbė, kad visoje Lietuvoje įvedami baudžiamieji Vokietijos įstatymai. Tais įstatymais vaduojantis, gyventojai laisvė dar labiau suvaržoma ir taikomos griežtos bausmės net už menkus nusikaltimus. Iš Stockholmo pranešama, kad vokiečiai Lydoje sušaudė 36 politinius kalinius.

Iš Vatikano gauta žinia nusakoma, kad Ecumenical Service, protestantų žinių agentūra iš Šveicarijos pranešė, kad Lietuvoje naciai areštavo Kauno arkivyskupą Juozą Skvireckį už tai, kad jis atsisakė pagelbėti naciams sudaryti lietuvų legioną kovai prieš rusus. Taipgi areštavo ir kitus lietuvius del tos pačios priežasties.

Jau tik iš tų dviejų pranešimų galima atsivaizduoti, kaip naciai persekioja Lietuvos gyventojus.

Prezidento Planai Veteranam

Liepos 30 d. prez. Rooseveltas paskelbė iš 6 punktų susidedantį planą del šio karo veteranų. Be kita ko, šiuo planu numatoma grįžtantiems iš karo tarnybos kareiviams trijų mėnesių atostogos, mokant jiems pagrindinę algą, bet nedaugiau \$100 per mėnesį, ir šeimos priedus.

Tame raporte taipgi pabrėžiama tuojau paversti karo industriją civiliniams tikslams, ir visiems duodant darbo. Daugiausiai darbų turės paeiti iš privatinės industrijos, o kur reikės — vyriausybė padės.

Po plano šeši punktai kareiviams yra šie:

1. Trijų mėnesių atostogos, su pagrindine alga, bet nedaugiau \$100 per mėnesį ir šeimos priedai.

2. Po trijų mėnesių bedarbės apdrauda, jei ji būtų reikalinga, per 26 savaites tiems, kurie užsiregistruos su U. S. Unemployment Service.

3. Specialė pagelba ir patarimai apie persitvarkymą.

4. Specialės sąlygos tiems kurie norėtų toliau tęsti pertrauktą mokslą arba specialius kursus, apmokant mokslą ir dalį pragyvenimo išlaidų.

5. Kreditas veteranams senatvėje ir jų įpėdinių apdrauda, atsižvelgiant, kaip ilgai jie tarnavo kariuomenėje.

6. Progos tinkantiems veteranams dirbti ukių darbus. Bendrai, negalima ukiuose sutalpinti bedarbių, nes ta problema yra didesnė, negu vien tik ukio.

Washington, D. C. — Vyrų Jėgų komisionierius, P. McNutt, išleido įsakymą draufuoti vyrus, turinčius šeimas, kurie šeimynų susilaukė dar ir prieš Perli uosto įvyki. Tokie tėvai į tarnybą bus pradėti imti spalio 1 d.

Washington, D. C. — Suv. Valstijų konsului, A. H. Preston, kuris randasi Portugalų Indijoje, pavesta sudaryti patarimą su japonais pasikeisti belaisviais. Toks pasikeitimas jau buvo padarytas pirma, vieni kitiems sugrąžinant po 1,500 belaisvių.

GEROKAI PAVYKUSIOS DVI SLA KETVIRTO VAJAUS SAVAITĖS

Dvi praeitos SLA Ketvрто Vajaus savaitės, palyginamai, buvo gana pasekmingos: dvylika organizatorių prirašė aštuoniolika naujų narių. Per tas dvi savaites geriausiai pasidarbavo SLA 372 kuopos organizatorius, brolis A. K. Martin, kuris gavo 3 narius ir jau pasiekė antrą laipsnį, nes iš viso turi prirašęs jau 10 narių su \$5,750 apdrauda. Šis atsitikimas sudaro didelį pavyoj organizatoriui broliui J. Aymanni, kuris taipgi turi 10 narių, bet apdraudos yra užrašęs dar tik už \$4,250. Pasitikime, kad mūsų Jonas apie tai rimtai pagalvos ir nepasiduos broliui Martinui. Brolis J. Kaulinas per dvi praeitas savaites taipgi prirašė tris narius. Jam trūkstą dar vieno nario pasiekimui antro laipsnio. Broliai J. Lekys ir L. A. Valkevičius prirašė po du naujus narius. Pilnai pasitikime, kad sekanti savaitė ar dvi sekančios savaitės bus kur kas pasekmingesnės.

Per dvi praeitas savaites organizatoriai narių prirašė sekamai:

A. K. Martin, 372 kp., Cambridge, Mass.	3
J. Kaulinas, 238 kp., Chicago, Ill.	3
J. Lekys, 43 kp., So. Boston, Mass.	2
L. A. Valkevičius, 58 kp., Hudson, Mass.	2
P. Zemaitienė, 42 kp., Grand Rapids, Mich.	1
M. Subonis, 157 kp., Youngstown, O.	1
SLA 208 kuopa, Chicago, Ill.	1
S. Masilionis, 212 kp., Kenosha, Wis.	1
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	1
A. Banišauskas, 321 kp., Mar Lin, Pa.	1
Anna Ručinskas, 326 kp., Bristol, Conn.	1
J. V. Ramoška, 354 kp., Karon, O.	1

KIEK KURIS ORGANIZATORIUS PRIRASĖ NARIŲ, KIEK UŽRASĖ APDRAUDOS IR KURĮ LAIPSNĮ PASIEKĖ

ANTRAS LAIPSNIS 10 narių ir \$5,000 apdraudos	Pirrašė narių	Užrašė apdraudos
A. K. Martin, 372 kp., Cambridge, Mass.	10	\$5,200

PIRMAS LAIPSNIS 5 nariai ir \$2,500 apdraudos	Pirrašė narių	Užrašė apdraudos
J. Aymanas, 38 kp., Brooklyn, N. Y.	10	\$4,250
J. Kaulinas, 238 kp., Chicago, Ill.	9	9,750
M. Tamulaitienė, 115 kp., Wilkes Barre, Pa.	7	4,200
J. Lekys, 43 kp., So. Boston, Mass.	5	3,900
S. Zukauskas, 68 kp., Lee Park, Pa.	5	2,500

Pirmo laipsnio nepasiekusieji organizatoriai:

K. F. Ernest, 371 kp., Cambridge, Mass.	6	1,600
K. P. Deveikis, 301 kp., Cicero, Ill.	4	1,750
J. J. Svipas, 192 kp., New Kensington, Pa.	4	1,500
P. Zemaitienė, 42 kp., Grand Rapids, Mich.	3	1,100
J. Jokubynas, 236 kp., Toronto, Canada	4	1,250
T. Valunas, 153 kp., Du Bois, Pa.	3	1,500
P. Davulis, 331 kp., Nashua, N. H.	3	1,000
A. Cibulskienė, 168 kp., Stamford, Conn.	3	1,000
M. Miskienė, 14 kp., Cleveland, Ohio	3	350
V. Adomavičius, 13 kp., Minersville, Pa.	2	1,000
J. Treinis, 101 kp., Paterson, N. J.	2	1,000
B. Kebaitienė, 352 kp., Detroit, Mich.	2	900
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	2	750
L. A. Valkevičius, 58 kp., Hudson, Mass.	2	650
K. Katkevičienė, 134 kp., Chicago, Ill.	2	650
SLA 208 kp., Chicago, Ill.	2	250
A. Galinskas, 7 kp., Pittston, Pa.	1	1,000
A. Laurutanas, 63 kp., Chicago, Ill.	1	1,000
A. Kričena, 110 kp., Plains, Pa.	1	1,000
Stephany Masilionis, 212 kp., Kenosha, Wis.	1	1,000
M. Subonis, 157 kp., Youngstown, Ohio	1	850
S. A. Norkus, 7 kp., Pittston, Pa.	1	500
J. Subačius, 23 kp., Shenandoah, Pa.	1	500
V. J. Kličienė, 40 kp., Pittsburgh, Pa.	1	500
A. Kaminskas, 50 kp., Binghamton, N. Y.	1	500
O. Sinkvičienė, 77 kp., Rockford, Ill.	1	500
B. Vedeikis, 124 kp., Hartford, Conn.	1	500
H. Melusky, 126 kp., New York, N. Y.	1	500
E. Šiurmaitienė, 128 kp., Carnegie, Pa.	1	500
A. S. Trečiokas, 245 kp., Newark, N. J.	1	500
V. Gegužis, 359 kp., Dorchester, Mass.	1	500
A. Užupis, 283 kp., Coaldale, Pa.	1	500
A. Kriaučialis, 318 kp., Worcester, Mass.	1	500
A. J. Banišauskas, 321 kp., Mar Lin, Pa.	1	250
V. Stanuhonis, 23 kp., Shenandoah, Pa.	1	250
M. Šimkienė, 86 kp., Pittsburgh, Pa.	1	250
J. V. Ramoška, 354 kp., Akron, Ohio	1	250
Anna Ručinskas, 326 kp., Bristol, Conn.	1	150

Hitlerio Vasalai Drebina Kinkas

Po to, kas atsitiko Italijoje — pradėjo kinkas drebinti ir kiti Hitlerio vasalai.

Nusakoma, kad Vengrijos valdžia liepos 30 d. posėdžiavo per visą naktį. Sakoma, buk rezignavo premieras Kallay. Didžiuma ministerių nubalsavo, kad Vengrijos armija būtų ištraukta iš rusų fronto. Bulgarijoje neramumai. Ten

nusistatymas prieš Hitlerį didelis. Bet sakoma, kad naciai nepaleisą Bulgarijos iš savo rankų, nors to atsiekimui reikėtų ir aršiausių priemonių.

Nemaža kinkų drebėjimo ir pas kitus Hitlerio vasalus. O kas bus, kai Italija pasitrauks iš karo? Tuomet, gali būti, vasalai vienas po kito grius, kaip pasenę grybai.

Tėvynė

The Lithuanian Weekly
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance
of America

FRANAS BAJORAS
Editor
DR. M. J. VINKAS
Business Manager
YEARLY SUBSCRIPTION RATES
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
307 W. 30th St., New York 1, N. Y.
Tel.: LACKAWANNA 4-5529

PASTABOS

KOMUNISTŲ dienraščiai — Laisvė ir Vilnis — nemažai „susirupinę“ mūsų Susivienijimo dabar pravedamą vajumi. Jie daro palyginimus, kaip „gerai sekasi“ Amerikos Lietuvių Darbininkų Susivienijimui ir kaip „nesiseka“ mūsų Susivienijimui. Jie labai pradžiuoja, kai pastebi, kad kai kurią savaitę jų „proteguojamas“ susivienijimas gauna vieną kitą narį daugiau, ir kai mes gauname mažiau. Bet jie nepastebi, kuomet mes gauname daugiau. Vadinasi, abiejų vaju eiga šinkuoja vienas kitą. Mums rodo, kad yra plati dirva kiekvienam susivienijimui gauti daugiau narių. O prie to, juk nė vienas susivienijimas nėra ragautas ir nėra reikalo vienas ar kitam pavydėti. Bet komunistai vis dar laikosi savo senoviško šūkio: „Kas tavo, tai ir mano, bet kas priklauso man, tai mano, drauge“. Ne gražu!

SLA 309 KUOPOS, iš E. White Plains, N. Y., nariai paauglo Dariaus-Girėno paminklų, kuris bus pastatytas Brooklyne. Apie tai rašydamos tos kuopos korespondentas pastebi: „Jei kiekviena S. L. A. kuopa bent po tiek pakuotų, tai vien Susivienijimo kuopos galėtų Dariui-Girėnui paminklą pastatyti“. Ir tikrai taip būtų, nes yra nemažai tokių tautiška-kultūriškų darbų, kuriuos atlieka vien mūsų Susivienijimas ar jo kuopos.

WYOMING Klony, Pennsylvania valstijoje, lietuviai muzikai sumanė labai girtiną dalyką: įsteigti Lietuviškos Muzikos ir Teatro Biblioteką, kur būtų galima užlaikyti muzikos ir scenos veikalus ir iš kur, reikalui esant, būtų galima jų pasiskolinti. Tos bibliotekos įsteigime dalyvumą ima ir SLA nariai. Girtina!

HARTFORDO, Conn., lietuviai nupirko Amerikos Raudonąjį Kryžių kraujo rinkimui automobilį. Prie to nupirkimo nemaža prisidėjo ir SLA 124 vietinė kuopa. Jos nariai irgi gerokai tam tikslui paaugko. Puiku!

GAUTI PO VIENĄ naują narį — tik juokai, o taip „bejuokaujant“ kiekvienas aarys galėtų atlikti savo pareigą ir mūsų Susivienijimą padvigubintume narių skaičiumi. Tą pareigą reikia atlikti dabar, laike SLA Ketvirtą Vajaus.

SLA 41 KUOPA randasi neperdidelėje Lawrenceo lietuvių kolonijoje. Pati kuopa taipgi nėra perdidelė, bet ji jau pasiuntė Dėdės Samo karo tarnybai tryliką savo narį. Yra SLA kuopų, kurios karo tarnyboje turi ir po daugiau narių. Kaip SLA kitoms kuopoms, taip ir 41 kuopai už tai priklauso didelė garbė, ir tai parodo, kad tos kuopose buvo nemaža jaunimo. Dabar, toms kuopoms reikia del veikimo truputėlį nukentėti, nes stokuoja jaunų veikėjų. Bet turėkite kantrybės, broliai ir seserys: karas amžinai nesitęs, o kai jusų narsieji kariai ir civilų gyvenimą sugrįs — tuomet jus pajudinsite žemę!

SLA Tėvynės numery rasite mūsų nuolatinio bendradarbio, brolio K. J. Paulausko, straipsnį „Išjudinkime SLA Ketvirtą Vajų“.

Ar Italija Pasiduos?

DEMOKRATIŠKOSE valstybėse pastaromis dienomis reiškiasi savotiško pasidžiaugimo. Visų pirmausia, krito Italijos diktatorius Mussolini. Taipgi sugriuvo Italijos fašizmas. Italijos žmonės ant kojų. Visoje Italijoje reiškiasi demonstracijos ir žmonės reikalauja taikos. Reikalauja todėl, kad karas sąjungiečiams paskelbtas prieš jų norą. Dar ir dėl to, kad Italija karu jau apalsinta ir kad per 21 metus Italijos žmonės nešė sunkų fašizmo jungą. Tai išsėmė žmonių kantrybę. O dabar, kai žiūrė pabėgo iš skėstančio laivo, kai italus kankinęs diktatorius jau už groty — italai pasisako, ko nori ir ko nenori. Jie nenori kariuoti. Jie nori taikos.

Jau šią savaitę spaudoje „prasikiša“ žinios, buk Vatikane eina italų su sąjungiečiais pasitarimai del paliaubų. Kiek tame tiesos — tik vėliau paaiškės. Tačiau pr. savaitę stiprias kalbas pasakė demokratiškojo pasaulio vadai — Churchill ir Roosevelt. Abudu jie pabrėžtinai pareiškė, kad Italija turi pasiduoti besąlyginiai (tai yra visiškai pasiduoti, nieko nereikalaujama). O liepos 29 dieną sąjungiečių karo įėjus vyriausias vadas, gen. D. Eisenhower, paskelbė Italijos žmonėms ir pasidavimo sąlygas: 1) Nepadėti naciams; 2) Apsimainyti belaisviais, ir 3) Leisti sąjungiečiams naudoti Italijos teritorijas kovojimui nacių. Tai trys vyriausios pasidavimo sąlygos. Italijos žmonės, išrodo, šias sąlygas mielai priimtų. Abejojama tik apie Italijos naująją vyriausybę, kuriai vadovauja maršalas P. Badoglio.

Tuo tarpu Sicilijoje sąjungiečių karo įėjus žengia pirmyn. Vis artinasi prie pačios Italijos. Tuo tarpu Italijos strateginiai karo punktai pleškinami iš bombonešų. Italijos žmonių upas dega. Sakoma, jau eina susikirtimų tarpe nacių ir italų. Sakoma, kad gali įsivrauti pilietinis karas Italijoje. Todel Italijos vyriausybė „cibukai“ dreba. Todel gal netrukus Italija iškels rankas.

Kaip nebus, vienas tuzas jau virto į sąjungiečių ranką. Italijos klausimas gali išsirišti už dienos kitos ar savaitės kitos. Tuomet demokratiškam pasauliui bus dar didesnis smagumo. O kas po to? Dėjimas visų pastangų ir iš visų pusių pulti nacių ir juos paklupdyti.

Kaip ne-kaip, tikrieji pragėduliai jau matosi. Bet reikia dar pastangų, kad Europos, o taipgi ir viso pasaulio karo siaubu padengta padengė visiškai pragėdė. Nesigailėkime tų pastangų!

Vėliau Gali Buti Pervėlu

MES GAUNAME iš kolonijų pranešimų, kad stipriai rengiamasi dalyvauti Amerikos lietuvių konferencijoje, kuri įvyks rugsėjo 2—3 dd., Pittsburgh, Pa. Panašius pranešimus turime ir iš SLA kuopų. Todel, išrodo, kad minima konferencija galės būti skaitlinga.

Šios Amerikos lietuvių konferencijos šaukimas, išrodo, gali pasitaikyti labai laiku. Juk šiomis dienomis „verda“ visas pasaulis del Italijos vienokio ar kitokio likimo. O jei Italija pasiduotų, kas žino, kas įvyktų su Vokietija. Juk ji perligai be Italijos neišsilaikytų. Kas žino, pagaliau, koks likimas laukia paties Hitlerio, kuriam dabar taip labai nesiseka Rusijos fronte? Jo galybė gali griuti tokiu greitumu, kaip griuvo Mussolinio galybė. Juk Vokietijos žmonės perligai irgi nelauks „karo laimėjimo“. Todel, jei kas nors panašaus atsitiktų — netrukus gali būti ir Europos taikos konferencija.

Tiesa, jei Hitlerio galybė griūtų dabar, ar kai ji grius kiek vėliau — naciai būtų išguiti iš Lietuvos ir Lietuva būtų taikos konferencijoje reprezentuojama. Bet tokiame atsitikime sugriautas ir nualintas Lietuvos žmonės reikia padėšinti iki paskutiniųjų laikytis už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę taikos konferencijoje. Lietuvos žmonės turi būti padėšinti atsistiegti po karo. Kas tai atliks? Kas prižadės paramą Lietuvos nuvargintiems žmonėms?

Tai mūsų, Amerikos lietuvių, pareiga. O kokius prižadus mes galėtume duoti, budami neorganizuoti? Iš visų pusių kiekvienas kalbėtųume savo. Iš visur piltųsi gerais norais parenti pažadai, bet jie liktų tik pažadais. Todel reikia vieningo Amerikos lietuvių balso. Tai vienybei gerą pradžią ir gali padaryti Amerikos lietuvių konferencija, įvyksianti Pittsburghe. Toje konferencijoje turėtų būti atstovaujami visi lietuviai ir visos jų organizacijos, kurioms ir kurioms rupi Lietuvos nepriklausomybė ir padėjimas Lietuvos nuvargusiems žmonėms po karo.

Sakome, konferencija gal pasitaikys svarbiu momentu.

Mes jau ne sykį pakartojome: viena partija, viena frakcija, viena grupė ir vienas žmogus Lietuvos neišgelbės ir Amerikai negalės prideramai pagelbėti. Oia reikia visų lietuvių bendrų įėjų. Todel dabar ir yra praga tas įėjus suvienyti Pittsburgho konferencijoje. Jei to nepadarytume dabar, gal visai netrukus galėtų būti pervėlu.

RUGSEJO 9 dieną prasidės Amerikos trečiosios karo paskolos vajas, laike kurio tikimasi sukelti \$15,000,000,000 (penkiolika milijonų dolerių). Butų gerai, jei laike šio vajaus lietuviai pasirodytų kogeriausiai. Kiek mums žinoma, paremiant šį vaju galima nusistatyti tam tikrą tikslą: už sukeltus lietuvių pinigų pirkti bombonešius, karo laivuką, keletą „jeeps“, kanuolių, kulksavaidžių ar bent kitą koki kariavimui padargą. Kolonijų komitetai galėtų atsiklausti valdžios ir slekti pasirįsto tikslo. Tuo būdu mes oficialiai pasirodytume, kiek paremiame karo laimėjimo pastangas.

Apžvalga

DRAUGAS rašo:

„Overseas News Agency skelbia gavusi per švediją iš Lietuvos pluoštą žinių, kurios yra skaudžios ir liudnos.

„Pirmoje vietoje pranešama, kad Lietuvai užims mažiausiai dešimtis metų, kad atstatyti ekonominiai ir nacių sugriautą kraštą.

„Anot tų žinių, naciai veiks visai sugriovė prekybą, pramonę, girininkystę ir žemės ūkiui nukenčiant labiausiai. Karo informacijų žiniomis, Lietuva ekonominiu atžvilgiu yra visai išmelžiama.

„Kadangi tik apie ketvirtas jaunų vyrų nušimtis teįstojo savanoriais į nacių armiją arba į darbus vokiečių karo dirbtuvėse, naciai uždarė Lietuvos universitetus ir mokyklas, padarant jaunimą bedarbiais ir tuo būdu deportavimo — priverstinis darbas Vokietijon objektas.

„Be to, vokiečiai parceluoja turtingesnes Lietuvos žemes sau, uždėdami lietuviams restrikcijas. Maisto porcijos lietuviams yra per pusę mažesnės, negu vokiečiams. Lietuviams nebevalia naudotis nei traukiniais nei autobužais. Nevalia jiems ir savo prekes jais siųsti.

„Tad, perskaicius šias žinias, nesunku yra įsivaizduoti, kokias kančias dabar kenčia Lietuvos žmonės ir su kokiū nekantrumu jie laukia išsilaisvinimo valandos“.

DARBININKŲ rašoma:

„Retas nori prisipažinti kaltę. Visi stengiasi teisintis ir, nusikalstamą darbą padarę, kaltina kitus, aplinką, įstatymus, etc. Mažai kas teisia save, galisi ir stengiasi save pakeisti. Suprantama — tai daro žmogaus savimeilė.

„Kritika išsibujuoja, bet tikros tikslios kritikos nedaug terasime. Mėgstama kritikuoti kitus, o apie save pamirštama.

„Jei šiandien daug kalbama ir reikalaujama reformų, reformuoti pradėti turi kiekvienas paskiras žmogus pirmiausia pats save. Juo kas aukščiau stovi, tuo didesnis yra pavojus save aukštinti, neklaidingu daryti, o žemesnius kritikuoti, peikti ir kaltinti. Tai neteislinga.

„Pirmiausia kiekvienas turi pats save perkainuoti, savo tinkamomis priemonėmis ir kitu klaidas reaguoti.

„Nusiskundžiama blogais įstatymais, vyresniųjų neteislingumu, žodžiu, visuomet yra kiti kalti. Kalti, tik ne mes patys. Tai klaidinga ir kenksminga, kaip mums patiems, taip ir visuomenei, pažiūra. Todel ir teisingai pastebėjo Kingsley: „Velnias ragina mes pakeisti įstatymus, bet neprasitaria, kad mes galėtume pakeisti patys save“.

NAUJENOS, rašydamas apie Benito Mussolini nuvertimą, be kita ko, pastebi:

„Kai Mussolinis užpuolė Etiopiją ir Tautų Sąjungą paskelbė ekonomines „sankcijas“ prieš Italiją, tai jisai (Mussolinis — T.) grasinimais nugalėjo didžiulias valstybes ir jos leido jam užkariauti tą beginklę šalį. Maršalas Badoglio buvo fašistų armijos vadas, kuris oro bombomis ir nuodingomis dujomis sutriuškino etiopų pasipriešinimą.

„Bėgėdišku blofu Mussolini nugalėjo didžiulias valstybes ir Ispanijos kare, kai jisai atvirai teikė pagalbą generolui Franco, o Anglija, Amerika ir Francuzija nutarė laikytis „nesikišimo“ politikos, kad nereikėtų įsivelti į karą su nenugalimuoju „Diuce“.

„Jo daugiau nebėra. Bet fašizmas likviduoti ins dar laiko. Kas per 21 metus buvo to

besąžiniško gengsterio „sukurta“, vienu užsimojimu išvalyti negalima — juo labiau, kad dabar eina karas. Perėmęs galią iš Mussolinio rankų, maršalas Badoglio žada tęsti kovą už „šventą Italijos žemę“. Jisai bandys išgelbėti iš griuvėsių kas dar nėra visiškai sutrūniję.

„Bet reikia tikėtis, kad demokratijos šį kartą nesisudos apgaunamos ir laikysis savo nusistatymo, paskelbto Casablanca konferencijoje: nedaryti kompromisų su agresoriais ir mušti juos, iki jie nepasiduos be sąlygų. Viktoras Emmanuelis ir Pietro Badoglio stojo į Mussolinio vietą. Todel jie ir jų bendradarbiai dabar atsako prieš Jungtines Tautos lygias taip pat, kaip buvusius juodmarškinį diktatorius. Juo ilgiau jie priešinasis, juo skaudžiau jie turės but nubauti“.

KELEIVIS rašo:

„Kai tik prasidėjo aliantų invazija Sicilijon, telegramos tuoj pranešė, kad Sicilijos pakraščiuose jau stovį alijantų laivai su maistu civiliams tos salos gyventojams.

„Ir todel civiliai gyventojai visur alijantų laukia kaip išganymo. Net ir prieš kareivius greitai musiškiams pasiduoda. Štai, vos tik amerikiečiai įkėlė Sicilijon koją, ir tuojau išsiuntė Afrikon 6,000 karo belaisvių.

„Vienas Amerikos laikraščio korespondentas telegramuoja iš Sicilijos: vienoj Sicilijos vietoj nusileido Amerikos parašintininkai. Jų buvo nedaug ir italai juos apspū; bet pamatę, kad tai amerikiečiai, italai metė savo ginklus žemėn, paklė rankas ir pareiškė: „Mes pasiduodam, imkit mus nelaisvę!“

SANDAROJE skaitome:

„Šaukiamoje Amerikos lietuvių konferencijoje mes raginame dalyvauti visas tautines krypties draugijas, klubus, o ypatingai Sandaros kuopas. Bandykime rasti tokių delegatų, kurie galėtų ištrukti ketvirtai dienų ir atvykti su mandatais į Pittsburghą. Toji konferencija bus reikšminga, kaip mūsų vieningumo simbolis ir kaip užmazga naujų mūsų darbų ir pastangų.

„Yra žmonių ir net grupių, kurie priešingai bile kokiam bendram veikimui. Tie elementai vadovaujami daugiausiai asmeniškumu ir egoizmu, bet ne patriotizmu. Well, jie gali triukšmauti, gali garsinti save, bet naudos iš to nebus nei jiems, nei šiai šaliai, nei Lietuvai.

AMERIKA rašo:

„Visi džiaugiamės, kad Jungtinių Amerikos Valstijų, mūsų šalies, valdžia garbingai pripažįsta tarptautinio teisėtumo ir padorumo dėsnius. Daug kur viešai šiandien negali plevėsuoti Lietuvos trispalvė. Bet ji laisvai plevėsuoja mūsų Washingtone, šiandieniniame pasaulio svarbiausiame centre. Taip, Washingtono ir šiandien veikia Lietuvos Pasiuntinybė.

„Liepos 28 d. sukanka lygiai 21 metai, kai mūsų šalies valdžia pripažino Lietuvą, mūsų tėvų ir vientaučių žemę, laisva, nepriklausoma valstybe, pilnateisiu laisvą, nepriklausomai gyventi teisę turinčių valstybių šeimos nariu. Toks pat pripažinimas tada suteiktas ir seseriškoms Lietuvos šiaurės kaimynėms, Latvijai ir Estijai.

„Per 21 metus tarp Lietuvos ir Amerikos nebuvo jokio nesupratimo. Abiejų valstybių santykiai buvo korektiški. Taip, be abejonės, bus ir toliau, per ilgiausius laikotarpus.

LIETUVOS MOKYKLA

Rašo GRINIŲ STASE

DAR NETAIP senai Rusijos caro galingoji ranka persekiojo Lietuvos liaudį, kad ji neturėtų progos lietuviškai auklėtis, o vienok lietuvis pataikė išlaikyti savo kalbą ir papročius. Lietuvos kaimietė, verpdama prie ratelio, mokė savo vaikelius iš maldaknygės lietuviškai skaityti. Ir dėka to, Lietuva atsilaukė, susikūrė nepriklausomybę su gražia lietuviška kalba, su gražiais papročiais, su gražiais lietuviškais šokiais, kuriais ir svetimtaučiai gėrisi. Šiandien jau daugelio Amerikos lietuvių inteligentų šeimose pamatysi p. Rimšos skulptūrą, pavadintą „Lietuvos Mokykla“. Ir kaip gražiai ji atvaizduoja Lietuvos praeitį! Koks naturalumas! Moteris kaimietė sėdi prie ratelio ir moko savo vaikelį skaityti lietuviškai. Net „Margis“, kuris visada kartu sėdėdavo prie ratelio, smarkiai suurzgęs duodavo pirmą ženklą, kad reikia maldaknygę paslėpti, nes caro žandarai artėja ir gali but didelė baida jai ir jos vaikams už nepaslėpimą lietuviškos knygos.

Tokių būdu moteris, bemokindama savo vaikelius po kaimus lietuviškai skaityti, palaikė lietuvių kalbą ir papročius. Ta moteris nebuvo jokia inteligentė, tik paprasta kaimietė bet ji suprato, kad kitaip lietuvišką kalbą neišlaikysi ir jei t' alioj dės brukti jaunuliu rusų knygą, tai jau bus pabaiga lietuvių kalbai.

Ji nė nemanė, kad jos mokymo sistema kada nors atneš Lietuvai nepriklausomybę ir kad jos vaikeliai maršuos po Lietuvos gatves, dainuodami lietuviškas dainas, vieton „Bože Caria Hran!“; kad bus lietuviška kariuomenė, kuri saugos nuo priešu ir kad jos vaikeliai galės baigti aukštąjį mokslą savo gimtoje kalboje, kurią ji išmokė. Ir vėliau savo garbei, jos vaikelis sukurs skulptūrą, istorinį dokumentą, kurį pavadins „LIETUVOS MOKYKLA“. Koks tai didis ir garbingas darbas lietuvių sąskaiton! Ji nė to nesitikėjo, kad tas menkintis skulptūros gabalėlis, tas istorinis dokumentas, „LIETUVOS MOKYKLA“, bus važiojamas po kitas šalis, po miestus, muziejus, po parodas ir aiškins svetimtaučiai, kaip lietuvis buvo pavergtas, prie kokių sąlygų kurėsi „LIETUVOS MOKYKLA“, ir tt. Kaip būtų malonu dabar jai žinant, kad net Amerikos aukštesnės mokyklos jau turi lietuvių kalbą įvedę, o kalbininkai pripažįsta ją viena iš gražiausių senovės kalbų. Tai vis lietuvių kaimietės nuopelnai ir, ar mes norime ar ne, turime už (Užbaiga ant šešto puslapio)

Komunistų Lyderių Klidėjimas

Redakcinis

Fašizmas ir nacizmas šiandien demokratiškųjų žmonių traktuojami, kaip bjauriausi „izmai“, o jų sekėjai — kaip vieni bjauriausių žmonių. Šitai šiai-taip sugromulioję, Amerikos lietuvių komunistų lyderiai, kurie dar taip neseniai iš Amerikos griestų prieš persivertę ragožiūmi neva į „Amerikos patriotus“, fašizmą bei nacizmą prikaičioja tiems Amerikos lietuviams, kurie nėra komunistai ir kurie šimtu nuosimčių remia Amerikos pastangas karą laimėti ir Lietuvą išlaisvinti. Tie žmogūkai prakaituoja savo spaudoje ir ir prakalbėse, norėdami lietuvius ne komunistus ir jų organizacijas perstatyti fašistiskomis ir naciškomis pabaisomis.

Neužtenka komunistų organų redakcijose sėdintiųjų, bet atsiranda ir jų davatų, kurie padeda komunistų lyderiams „apsiėstyti“ ir taipgi juodina Amerikos lietuvius bei jų organizacijas. Pavyzdžiui, liepos 20, 21 ir 22 dienomis Laisvėje tulas „komunistų baltintojas“ prirašė apie pilno puslapio tiradą prieš Tėvynės redaktorių, prieš mūsų Susivienijimą ir prieš visus Amerikos lietuvius ne komunistus su jų organizacijomis. Tame, atsiprašant, straipsny pripasakoją nebutų bjaurių ir visai tai pasiučiamą mūsų Susivienijimo, Tėvynės red. ir kitų lietuvių adresu. Jei kas tą jovalą skaitė ir jei nepažįsta įvardintų žmonių ar nežino tų organizacijų veikimo — istiesų gali persistatyti ragautomis pabaisomis. Juk ten nekarta, bet kelis sykius pasakatoria, buk Tėvynės redaktoris yra hitlerininkas; ne kartą, bet keliais atvejais pasakoma, buk SLA yra Hitlerio lizdas; kelis kartus pakartojama, buk SLA organas leidžiamas SLA narių pinigais, bet tarnauja Hitleriui, žinias gaudamas iš Berlyno... Ne kartą, bet daugelį fašizmo ir nacizmo prašvinkusiais purvais drebiama į Amerikos lietuvių švairius veidus.

Mes nesistebime, kad atsiranda žmonių, kurie suseraga halucinacijomis. Bet mums tiesiog nesuprantama, iš kur tiek drąsos ima Amerikos lietuvių komunistų lyderiai, tokius „raštus“ talpindami savo organuose? Tie neva žmonės, kurie turėtų būti bent šiek-tiek apšviesti, kurie turėtų būti bent šiek-tiek laikraštines etikos ir bent krislelį žmoniškumo. Tie, kurie už tikslų žmonių ir organizacijų šmeižimą gali atsidurti už groty, tie juos kas nors apskustų tinkamoms įstaigoms. Juk kadir minimas „straipsnis“ yra melagysčių melagystės. Juk tai tikslus stengimasis apšaudyti nekalčius žmones ir organizacijas. Juk tai sumanus teršimas gerų žmonių vardų ir kėlimas prieš juos pasipiktinimo. Juk kas skaito, pavyzdžiui, Tėvynę, tas žino, kad joje fašizmas su nacizmu nėra garbinami. Kas seka S. L. A. veikimą, tas žino, kad SLA nėra niekieno kito, kai tik SLA narių centras ir kad čia fašizmo ar nacizmo lizdų nesiranda. Bet tie neva žmonės rašo, šmeižia ir leidžia kietais savo organuose tą patį daryti.

Šitai esant, išrodo, kad pas Amerikos lietuvių komunistų lyderius jau visiškai nebeliko nė žmoniškumo, nė bent kokios pilietiškos garbės ar atsakomybės. Išrodo, kad jie yra desperacijos, nes juos, kaip norinčius Lietuvą pavergti svetimai valstybei, jau pilnai pažino visi protautantieji lietuviai. Išrodo, kad tie desperatai, jei nebijotų bausmės, tai kitam lietuviui išplėstų širdį ir su pasigėrėjimu lauktų jos paskutinio suplakimo...

O visa tai tik dėl to, kad ne visi lietuviai garbina komunistą. Visa tai tik dėl to, kad ne visi lietuviai tapo savo tautos išgamosis ir kad kovoja už senosios tėvynės Lietuvos likimą bei visai širdimi padeda Amerikai, kuomet komunistų lyderiai kala Lietuvai vergijos pančius.

Skaitai, žmogus, komunistų spaudą ir galvoji: kaip tai galėjo atsitikti, kad Lietuvos šventoje žemėje, gali buti, patriotingos ir sąžiningos motinos lietuvių pagimdė tokius sutvėrimus, kaip Amerikos lietuvių išsigimėliai komunistų lyderiai?...

SLA Reikalai ir Veikla

Gaukite Bent Vieną Naują Narij!

KIEKVIENAS dabar prie SLA priklausas narys buvo kieno nors pakalbintas prisirašyti. Apie tai nėra nė kalbos. Ir tai natūralu: daugelis žmonių pasistengia apsirūpinti geru butu, rakandais, o jei ištekliai leidžia, tai ir automobiliu, bet, toli gražu, ne kiekvienas pagalvoja, juk reikia apsidrausti, nes apdrauda — nemalonius dalykus: ji primena apie mirtį. Todel kad tulas apsidraustų — kas nors turi jį prikalbinti. Del to apdraudos kompanijos turi savo agentus, del to mes turime organizatorius.

Apdrauda, tačiau, yra toks svarbus dalykas, kaip ir kiti. Šiandien be apdraudos žmonių yra labai mažai. Ypač tarpe amerikiečių: kad ir mažai uždirbantys amerikietis, vis tik turi bent kelių šimtų apdraudą, nes jis gerai žino, jog jam kada nors reikės mirti ir kad jo pasitraukimas iš gyvyčių tarpo gali apsunkinti padaryti kitoms, o ypač jo šeimai: juk reikės jį palaidoti, reikės šeimai gyventi. Apdrauda ir suteikia šokią-tokią paramą. "Apdrauda nušluosto pasilikusiųjų asaras", — pasakė tulas žmogus.

Pas lietuvius, tačiau, dar ir šiandien yra tokių žmonių, kurie labai "ramiai" žiūri į apdraudą. Kai kas net pasako: "O kam man jos reikia? Kai aš numirsiu, tegul su manim daro, ką nori — man nesvarbu". Tiesa, kad numirusiam jau niekas nesvarbu, bet tokia pažiūra į apdraudą yra visai nevykusi. Reikia juk "turėti širdį" del tų, kurie pasilieka ir kuriems reikės dar toliau gyventi. Reikia "turėti širdį" ypač del savo šeimos, kuriai reikės gyventi be duondavio. Likusio šeimai, beabejo, prisieis pagyventi sunkokai; ypač sunku, jei būvęs šeimos galva nieko neužgyveno ir savo šeimą paliko "piklą, kaip tilišką".

Apsidrausti lietuviui geriausia musų Susivienijime, kur galima pomirtinės apdraudos paimti, jei tiek norima, net iki \$5,000. Apsidrausti geriausia dabar, kuomet eina SLA Ketvirtas Vajus, kai nereikia mokėti įstojoimo ir daktariui už sveikatos išgaminavimą. Pagaliau, Susivienijime nevien apdrauda "pardavinėjima": musų Susivienijimas yra taipgi pašalpos, labdaros ir lietuvių bės organizacija. Šitai gerai žino kiekvienas SLA narys ir, reikaliu pasitaikant — naujų narių beieškant — reikia apie tai paaiškinti. O tai padarius, argi reikia abejoti, kad bent vienas jų pakalbintas žmogus atsikys prie SLA prisirašyti?

SLA Ketvirtas Vajus jau baigia ketvirtą savo eigos mėnesį. Beliko dar penki mėnesiai. Tai jau nedaug. Per pirmuosius keturis mėnesius negavome tiek narių, kiek tikėjomės gauti. Todel pasistengime geresnes pasekmes turėti per busimus penkis mėnesius. Ir jei tik kiekvienas narys gautų bent po vieną narij — pastarieji penki mėnesiai tikrai būtų pasekmingi. Pasistengkime! Pasidairykite savo namuose ir savo aplinkėse, argi jau negalima surasti bent po vieną narij? Argi negalima mūsų organizacijon prikalbinti tą gerą jūsų gimini, draugą, kaimyną ar pažįstamą?

Kas nors prikalbino jus, o dabar jūs prikalbinkite ką nors. Juk žinote, kad SLA yra gera organizacija, todėl nepavydėkite prie jos priklausyti ir jūsų artimiesiems. Juk jūs esate dėkingi tam, kuris jus prikalbino ar prirašė, o jums bus dėkingi tie, kuriuos jūs prikalbinsite ar prirašysite.

Išjudinkime SLA Ketvirtą Vaju

SLA Ketvinto Vajaus eiga nėra tokia sparti, kokia turėtų būti. Iki šiam laikui vajų eiga aktyviai pasirodė tik 40 organizatorių, prirašydami 99 narius, \$46,025.00 apdraudos sumai. Reikia, virš 300 kuopų organizatoriai dar ką kas neparodė savo veiklumo ir gabumų.

Tam gali būti dvi priežastys: pirma priežastis, tai kai kurių organizatorių prisirišimas ilgas valandas dirbant prie karo darbų, o antroji ir, gali būti, svarbiausia priežastis, tai vasaros karščiai, nes kiekvienas po kasdieninio darbo prakaite išmirks ir namo sugrįžęs nori pasilsėti. Bet ir šios dvi kliutys turi būti pašalintos ir vajus privalo išsijudinti pilnu smarkumu.

Vasaros karštas oras už mėnesio-kito baigsis. Visi galėsime neprakaituodami pasimatyti su savo kaimynais, draugais bendrai visais aplinkinių lietuvių ir kurie tik nėra SLA nariais, juos pakalbinti prisirašyti. Kad ir karo darbuose esantiems vėseniame ore nebūs toks nuovargis ir vakarais bus galima šis-tas nueviti.

Bet nereikia to laukti dabar nieko neveikiant. Jei dabar randasi nepatogumai organizavimui darbai, tai bent dabar reikia ar tai parke ar pa-

jury būnant pasidaryti vajui tinkamus planus, susižymėti numatomus aplikantus, kad prie pirmos tinkamos progos būtų galima prisirengusiai pradėti veikti ir turėti geras pasekmes.

Kiekviename kuopos susirinkime turi būti reikalaujamas organizatoriaus mėnesinis raportas. Tegul organizatorius, ar organizatoriai, kuopai raportuoja, ką jis ar jie per mėnesį laiko nuveikė, ką veikla ir kokius planus turi ateities veikimui. Jei organizatorius nurodys bent kokias kliutis sekmingam veikimui, kuopa privalo rasti būdus pagelbėti tas kliutis nugalėti ir prašalinti, kad organizatoriaus darbas eitų sekmingai. O jei organizatorius yra dar neišsijudinęs organizavimui darbai, reikia jį paraginti, kad jis pradėtų veikti ir visame kame jam pagelbėti, nurodant numatomus aplikantus.

Rasime daug lietuvių, kurie jau senesnio amžiaus ir net jau savo vaikus išauklėję, bet dar nebuvo pakalbinti prie S. L. A. prisirašyti. Tie lietuvių ir jų vaikai turi apdraudas komercinėse apdraudos kompanijose. Nežiūrint to, su jais reikia pasikalbėti ir jiems nurodyti, kad prie turinčių apdraudų svetintaučių kompanijose, jiems yra labai didelė

svarba apsidrausti ir Susivienijime, paimant nors ir mažą apdraudos sumą, butent \$100, \$150 arba \$250, jei ne daugiau. Už mažas apdraudas sumas jie mokės ir mažas mokesčius, bet kaipo lietuvių jie bus organizuoti ir prisidės prie to kultūrinio, lietuviško ir labdaringo darbo, kurį musų Susivienijimas dirba jau per virš 50 metų.

Reikia jiems nurodyti tą priklausymo svarbą, kad bile kuriame reikale, arba bile kokioje netikėtoje nelaimėje jie, budami musų organizacijos nariais, apie save turės visą būrį geriausių artimų draugų, kurie jiems visame kame pagelbės ir, reikalui esant, pati organizacija juos sušels per tam tikrus savo labdaringus fondus. Gyvenime dažnai pasitaiko, kad ir gana pasiturintis žmogus, turintis nemažą pinigų sumą, atsiduria į tokias aplinkybes, kad broliška pagelbos ranka buna brangesnė ir už didžiausius pinigus. Be draugiškos ir broliškos pagelbos daugelis net ir pasiturinčių žmonių be laiko turi apiešti šį pasaulį. Tai ve kame svarba būti organizacijos nariu, būti organizuotu lietuviu.

Musų Susivienijimo kapitalas jau siekia virš dviejų milijonų dolerių. Nežiūrint to, kad SLA kas metai išmoka šimtus tūkstančių dolerių pomirtinių ir ligoje pašalpų, savoturtu jis nemažėja, bet auga. Čia yra didelė svarba tėvams prirašyti prie SLA savo jaunamečius berniukus ir mergaites. Susivienijimas bus musų jiems palikimas, jie jį galės valdyti ir sau naudas turėti.

Nepasiduokime nusiskundimams delei karo sunkumų, delei nuovargių karo darbuose ar delei mokėjimo takų karo laimėjimui. Karas nėra amžinas. Už trumpo laiko, už metų ar kiek daugiau karas pasibaigs ir prasidės naujas kuribinis žmonijos gyvenimas. Musų organizuota įjega bus nepaprastai mums reikalinga

ir naudinga. Visuomet atsiminkime ir savo draugams nurodykime tą faktą, kad SLA daugeliui lietuvių yra suteikęs pinigines paskolas jų nuosavybių palaikymui, suteikęs pinigines paskolas ar stipendijas neturintiems, bet mokslė gabumus turintiems jaunuo-liams profesinius mokslus baigti. O ant kiek Susivienijimas daugiau stiprės, daugiau turtu augs, ant tiek dar daugiau galės būti naudingas patiems lietuviams, savo nariams.

Tai būtina organizatoriaus pareiga tą viską turėti omeny ir tą viską paaiškinti numatomiems aplikantams, kalbinant juos tapti SLA nariais.

Tegul nei viena SLA kuopa nepasilekia jos organizatoriui nepasirodant aktyviu siame vajuje! Jei kuris išrinktas organizatorius, delei susidėjusių aplinkybių, visiškai negali veikti — kuopa jo vieton privalo išrinkti kitą. Juk negali būti tokia kuopa, kuri negalėtų gauti bent kelis naujus narius. Prisirengkime ir dirbkime, ne kieno nors raginami, bet vieni su kitais lenktyniaudami, skaitydami sau už garbę, kad galėjome daugiau už kitus pasidaruoti!

Kai kuriose aplinkėse stipriai gyvuoja SLA apskričiai. Jie privalo rimtai atsižvelgti į jų ribose esančias SLA kuopas ir prižiūrėti jų veikimą vajuje. Jei kuri kuopa neparodo reikalingo veiklumo ar jokių pasekmių — apskričio privalumas tai kuopai bent kiek pagelbėti, kliutis prašalinti ir sudaryti organizavimui darbai tinkamas sąlygas. Apskričiai privalėtų ir bent kokias dovanas skirti jų atsižymėjusiems organizatoriams.

Turime plačiai išsiskirsčiusius SLA Pildomosios Tarybos narius ir įvairių Pastoviųjų Komisijų narius. Jie visi privalėtų bent savo artimos aplinkinės kuopų organizatorius ir veikėjus susikviesti, pasitarti ir sudaryti organizavimui veikimui planus. Privalone dirbti visi, o tik visi bendrai dirbdami galėsime turėti siekiamas pasekmes.

K. J. Paulauskas.

S. L. A. Kuopų Veikla

Lawrence, Mass.

Jau tryliktas SLA 41 kuopos narys Dėdės Samo tarnyboje

Jau dvylika SLA 41 kuopos narių tarnauja Dėdės Samo karo tarnyboje. O štai jau ir tryliktas. Tai dr. Peter McKinnis, kuris minimai tarnybai pašauktas liepos 28 dieną.

Dr. P. McKinnis buvo SLA 41 kuopos daktaras kvotėjas.

Tas pačias pareigas atliko ir šiose draugijose: Lietuvos Sunų, Sv. Onos ir Aušros Vartų. Dabar SLA 41 kuopa ir minimos draugijos likosi be daktaro-kvotėjo ir nutarė iki naujų metų kito nesamdyti. Dr. McKinnis ofisas uždarytas liepos 16 d.

Lawrence lietuvių turėjo jau net penkis lietuvių daktarus, o dabar neturime nė vieno — jie visi karo tarnyboje.

DOVANAI

Kiekvienam SLA Nariui, Kiekvienam Lietuviui, Kiekvienam Organizatoriui

Nauja, Nesenai Atspausdinta,

KNYGELĖ-BROŠIURĖLĖ

apie

Susivienijimą Lietuvių Amerikoje

Knygelė suteikia daug įdomių žinių kiekvienam lietuviui. Joje aprašoma kokie Susivienijimo tikslai ir siekliai, kokias naudas Susivienijimas užtikrina savo nariams, ką Susivienijimas gali duoti visai Amerikos lietuvių išsivijai ir tt.

Dabar eina SLA KETVIRTAS, naujų narių prirašymo VAJUS. Kiekvieno nario pareiga yra prikalbinti ir prirašyti nors vieną naują narij ir bendrai pagelbėti savo kuopos organizatoriams atlikti savo pareigas kosekmingiausiai.

Šioji knygelė-brošiurėlė išdalinta tarpe jūsų draugų, pažįstamų bei giminių pagelbės jums juos prirašyti, ir pagelbės jums patiems plačiau susipažinti su jūsų organizacija — Susivienijimu.

Rašykite, pažymėdami kiek knygelę norite gauti išdalinimui tarpe jūsų pažįstamų, sekamu adresu:

DR. M. J. VINIKAS, Secretary,
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.

Dr. P. McKinnis namie paliko savo žmoną ir sunų. Linkime daktarui gerų pasekmių tarnyboje ir laimingai sveikam vėl sugrįžti prie savo šeimos ir lietuvių.

Svečiai iš Binghamtono

Pastaruoju laiku pas draugus Stanley Yuškus buvo atvažiavę iš Binghamtono svečiai: Yuškaus brolis su žmona ir dukrele. Stanley ir Bronė Yuškai yra Lietuvių Kliubo namo gaspadoriai. Atsilankę svečiai čia turėjo smagaus laiko ir jiems buvo progos susipažinti su Lawrence lietuvių klubo name. Ta proga ir man teko nemažai pasikalbėti su gerb. A. Yuškom. Daugiausia kalbėjomės apie S. L. A. ir veiklą. Antanas yra SLA 50 kuopos išdo globėjas ir geras kuopos veikėjas. Jam teko pasikalbėti ir su SLA 41 kuopos sekretore, Julia Brazauskine. Gerb. svečiai priminė, kad ir SLA 50 kuopoje darbuojasi jauna ir veikli sekretorė, p-lė Phyllis Juškauskaitė.

M. Stakionis.

Brighton, Mass.

Svečiuose SLA kuopos gražiame parengime

Nesenai turėjau progos susipažinti su kai kuriais Brighton, Mass., SLA 249 kuopos nariais, kurie mane nusivedė į parengimą, kuris buvo rengiamas vieno sergančio ir gerai besidarbausio nario naudai, Turiu pripažinti, kad parengimo tvarka buvo labai pavyzdinga ir vakarienių pagaminta skaniai. Pirmąją gaspadinę buvo draugė Bernotienė, o pirmininkas — draugas Vaškas. Bendrai sakant, parengimas susirinko mandagus žmonės ir nors iki to parengimo mes nepasipažinome, bet pačiame parengime suėjome į artimą pažinti.

Jei mes rimtai pažiūrėsime, tai surasime, kad per musų Susivienijimą mes pasidarome tikri broliai ir seserys, kaipo SLA nariai. Siuo ir noriu Brighton SLA nariams patarti: auginkite šią musų brangią organizaciją ir toliau tarpe vietinių lietuvių tautiečių, nes ji paduoda pagelbos ranką kiekvienam geros valios lietuviui. Mes turime būti labai dėkingi musų pirmtakams, kurie suorganizavo šią brangią pašalpos ir labdarybės organizaciją, musų Susivienijimą.

Rumfordietis.

Hartford, Conn.

Iš SLA 124 k. veikimo

Liepos 11 d. kuopos mėn. susirinkime nutarta, kad rugpjūčio mėn. susirinkimo nelai-kyti. Nariai malonėkite įsitemyti, kad sekantis kuopos susirinkimas įvyks rugsėjo 12 d.

Aukos Amerikos Raudonajam Kryžiui. Po \$5 aukoj: J. Sekys, A. Galiskis ir Mrs. A. Rauskis; V. Kazianus \$3. Po \$2: J. Dickus, K. Siupis ir Plikaitienė. Po \$1: A. Povilionis, A. Zablaitis, V. Ivanauskas, A. Babinskas, Mrs. Vinskus, Mrs. Vilkas, Mrs. Markunas, Mrs. P. Urban, Mrs. Pilipaitis, W. Vaškėlis, Mrs. S. Stutkevičius, Mrs. Lopsch, Miss M. Rauskis, P. Vaitiekunas, Mrs. Gurskienė, P. Pakenas, A. Lurionienė, M. Slipkienė, K. Laurinaitienė, P. Girksas, Mrs. M. Girksas, Mrs. A. Titus, A. Gaškus ir J. Povilionis. Viso \$47. Iš birželio mėn. kuopos susirinkimo Tėvynėje buvo paskelbta \$45, tad kuopos vardu Raudonajam Kryžiui aukų surinkta \$92.

Varde SLA 124 k. ir Raudonojo Kryžiaus visiemis aukotojams kuopos valdyba taria širdingą ačiū.

Prie viršpažymėtos sumos sukelimo nemažai prisidėjo aukų rinkėjos p-nios A. Iva-

naskienė, M. Laban ir K. Pakenienė, kurios ėjo per savo pažįstamus ir rinko aukas. Už jų pasidarbavimą kuopa yra joms labai dėkinga.

Koresp. K.

So. Boston, Mass.

SLA 43 k. narių atyda

Gerbiamieji: Praeitame S. L. A. 43 kuopos susirinkime buvo padarytas įnešimas, kad siųsti delegatus į šaukiamą Amerikos Lietuvių Konferenciją, Pittsburghe. Bet kadangi susirinkimas buvo neskaitylingas, tai šis visas klausimas atidėtas iki sekančio susirinkimo, kuris įvyks trečiadieny, rugpjūčio 11 d. Lietuvių Sveitainėje, 309 E Street, So. Boston, Mass., 7:30 val. vakare.

Šiame susirinkime privalo dalyvauti visi kuopos nariai ir nubalsuoti siųsti delegatus, ar ne. Jeigu siųsti, tai išrinkti tinkamas ypatus. Taipgi at-rasti budas, kaip tų delegatų kelionę finansuoti.

Kurie nedalyvausite, tai paskui nerugokite, kad jums kai kas uždeda ekstra mokesčius. Jokių kitų pranešimų reikale šio susirinkimo nebus.

J. Lekys,

SLA 43 k. sekretorius.

Italijos Žmonių Nuotaika

Užjūrio žinių agentūra ONA gavo žinių, per Sveicariją, apie tai, kaip dabar jaučiasi Italijos žmonės. Sulig tų žinių, industriniuose miestuose, kaip Milaną, Turiną, Bolognę ir kiti, esą iškelta raudonos vėliavos, įvyksta demonstracijos ir demonstrantai puola netik fašistus, bet ir vokiečius karveivus. Milane esančioje Hitlerio vardu pavadintoje aikštėje nuplėšyta visos iškabos ir ženklai. Taipgi plėšomi ir naikinami Mussolinio ir Hitlerio paveikslai.

Visur plačiai šūkajama: "Vykite vokiečius per Brennerį! Mirtis tirionams!"

Sakoma, kad Como ežero aplinkinėje demonstruoją ir kaimiečiai, o prie didmiesčių dedasi maži miesteliai, kuriuose naikinama fašistinio režimo ženklai ir išraiškos.

Sakoma, jog Sveicarijos italai džiaugiasi, kad Italijų susmuko Mussolinis su savo gauja. Laukiama įsisteigiant tikrai demokratiškos valdžios.

Karo Bondsai padės laimėti karą.

SLA Pagelbos Ranka

Savaitinė atskaita išmokėtų pomirtinių ir ligoje pašalpų

Čekiai išrašyti liepos 31, 1943

Išmokėtos pomirtinės

ELZBIETA KAŠETIENĖ, 27 kp., Auburn, Ill., gimus rugp. 15 d., 1889 m., Pakuony, Lietuvoje. Prie SLA prisirašė geg. 1 d., 1925 m. Numirė birželio 13 d., 1943 m. nuo kraujapudžio. Velionės vyrui, Juozui Kašetai, pomirtinės išmokėta \$300.00
JUSTINAS BALSAVICIUS, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., gimęs sausio 16 d., 1894 m., Naumiesčio parap., Suvalkų rėd. Prie SLA prisirašė rugs. 1 d., 1920 m. Numirė liepos 13 d., 1943 m. nuo džiūvos. Velionio broliadukterims, Eleanorai Smith ir Ramonai Balsaviciutei, pomirtinės išmokėta \$600.00
BARBORA KOVERIENĖ, 185 kp., Indiana Harbor, Ind., gimus kovo 15 d., 1888 m., Alsėdžių parap., Telšių apskr. Prie SLA prisirašė spalio 7 d., 1927 m. Numirė vas. 24 d., 1943 m. vėžio liga. Velionės sunams, Juozui ir Albinui Kovarams, pomirtinės išmokėta \$1,000.00

Viso \$1,900.00

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$70,390.03

Išmokėtos ligoje pašalpos

P. STANEVICIUS, 5 kp., Plymouth, Pa. Sirgo 4 dienas \$8.90
K. SPUDIS, 7 kp., Pittston, Pa. Sirgo 4 s. ir 1 d. 50.90
S. ALISAUSKAS, 13 kp., Minersville, Pa. Sirgo 20 s. ir 1 d. 127.50
V. SIMKUS, 14 kp., Cleveland, Ohio. Sirgo 2 s. ir 3 d. 20.25
A. NORMANTAS, 27 kp., Auburn, Ill. Sirgo 12 s. ir 6 d. 65.00
A. PILKONIS, 34 kp., New Britain, Conn. Sirgo 2 s. ir 4 d. 8.00
S. KALEINAS, 36 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s. ir 2 d. 57.90
J. BARTASUNAS, 38 kp., Brooklyn, N. Y. Sirgo 6 s. 36.00
K. PIKELIS, 43 kp., So. Boston, Mass. Sirgo 2 s. 24.00
M. GILBERT, 43 kp., So. Boston, Mass. Sirgo 3 s. ir 2 d. 20.00
J. KREIPAVICIUS, 54 kp., McAdoo, Pa. Sirgo 4 s. ir 1 d. 50.00
G. GILMAN, 57 kp., Worcester, Mass. Sirgo 2 s. ir 1 d. 19.50
V. SUMSKAS, 58 kp., Hudson, Mass. Sirgo 4 s. ir 4 d. 42.00
A. POTTBECKER, 66 kp., Ansonia, Conn. Sirgo 3 s. 18.00
J. BALTRUSAITIS, 68 kp., Lee Park, Pa. Sirgo 1 s. ir 1 d. 7.00
P. ZILINSKAS, 75 kp., Los Angeles, Cal. Sirgo 5 s. 60.00
M. ZIGMAN, 107 kp., Philadelphia, Pa. Sirgo 14 s. ir 5 d. 66.75
T. POVLONIS, 109 kp., Chicago, Ill. Sirgo 5 s. ir 5 d. 52.50
J. MONTVILAS, 110 kp., Plains, Pa. Sirgo 7 s. ir 4 d. 46.00
A. DRASDIS, 124 kp., Hartford, Conn. Sirgo 1 s. 6.00
C. BERNOTIENĖ, 125 kp., Melrose Park, Ill. Sirgo 5 s. ir 3 d. 66.90
J. BALIULIS, 132 kp., Seltzer, Pa. Sirgo 17 s. ir 5 d. 147.00
S. DAVIS, 168 kp., Stamford, Conn. Sirgo 7 s. 84.00
M. ZAJANKAUSKAS, 187 kp., New Phila., Pa. Sirgo 7 s. ir 1 d. 64.50
O. KLAPAITIENĖ, 193 kp., Toledo, Ohio. Sirgo 10 s. ir 3 d. 63.00
A. SUGRIS, 198 kp., Akron, Ohio. Sirgo 1 s. 9.00
T. JARASIUS, 200 kp., Detroit, Mich. Sirgo 13 s. ir 2 d. 76.00
T. DIDŽIUNAS, 211 kp., Mahanoy City, Pa. Sirgo 22 s. ir 1 d. 99.75
F. RADOVICH, 217 kp., Chicago, Ill. Sirgo 6 s. ir 4 d. 40.00
B. PATKAUSKAS, 236 kp., Toronto, Ont., Can. Sirgo 1 s. 12.00
P. KAZAKEVICIUS, 258 kp., Washington, Pa. Sirgo 7 s. ir 3 d. 67.50
J. BUNEVIČIUS, 297 kp., Greenfield, Mass. Sirgo 9 s. ir 4 d. 58.00
J. KLENANSKIS, 299 kp., Rumford, Me. Sirgo 8 s. ir 4 d. 52.00
P. JASIUNAS, 318 kp., Worcester, Mass. Sirgo 15 s. ir 2 d. 46.00
D. BANELIS, 325 kp., Terryville, Conn. Sirgo 2 s. ir 2 d. 7.00
O. SANDA, 353 kp., Pittsburgh, Pa. Sirgo 4 s. ir 2 d. 39.00

Viso \$1,714.25

Nuo pradžios šių metų bendrai viso \$32,456.25

Nauji nariai

M. MILINAVICIUS, 38 kp., Brooklyn, N. Y., aprd. N1—500
A. STUCHKA, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., aprd. N1—500
M. KUPRIENĖ, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., aprd. N1—100
A. ZUBRIENĖ, 115 kp., Wilkes Barre, Pa., aprd. N1—100
S. TARONAS, 245 kp., Newark, N. J., aprd. N3—250
J. SHAMUT, 301 kp., Cicero, Ill., aprd. N1—500
M. SIMS, 352 kp., Detroit, Mich., aprd. N1—150
P. GELEZINIS, 371 kp., Cambridge, Mass., aprd. N1—500, paš. skyr. II
J. TRUSAS, 371 kp., Cambridge, Mass., aprd. N1—150

Pirmo morgičiaus paskolos

ISAAC RICHTER, 364 Liberty Ave., Jersey City, N. J. \$4,000.00

M. J. VINIKAS,

SLA sekretorius.

Amerika Turi Laimėti Karą

LAISVĖ, kaip pavieniam individui, tautoms ir žmonijai yra brangiausias turtas pasaulyje. Sveikata — antro po žmogaus brangus dalykas, kaip asmeniui, taip ir tautai. Gyvenant nelaisvėje, sveikata senka ir žmonės nyksta. Tai filosofinio pobūdžio, bet gyvenime ir tautos yra visai realus dalykas ir kasdieninis reiškinys.

Amerika yra laisvės ir demokratinio principų šalis. Mes, josios žmonės ir gyventojai, iš pat prigimties esame pratę laisvai jaustis, gyventi ir savo mintis dėstyti bei, taip sakant, demokratiškai galvoti. Išgyvenome 166 laisvės asmens ir turto, gyvenimo metus, ir nežinome kaip ir kokių blogų ar gerų metų turėti ir karų praleista, Amerika nebuvo taip sukręsta, kaip šio karo dienos.

Bet pats esminis dalykas ir kasdieninio gyvenimo reiškinys neduoda ir neleidžia pagalvoti ar net darsileisti, kad šis šalis gali smukti ar pralaimėti. Anaipol ne! Šalis, kuri šiandien vadovauja Antrojo Pasaulinio karo visose erose ir reikaluose, turi išeiti laimėtoja del savęs ir kitų keliolikos tautų, kurios yra šiandien priešio paverptos arba įtrauktos į karą vienu ar kitu keliu.

Palikime vienos valandėlės užmirščiai mūsų šiandieninio karo frontus su jų laimėjimais ar didesniais arba mažesniais pralaimėjimais, ir patirkime, kas dedasi mūsų pokarinuose "frontuose".

Mūsų karo strategų yra išneštas šukis, arba geriau pasakius atsisaukimas, kad bombarduoti Vokietiją iš oro, jai neduodant atsikvėpti ir tuo mes "sutaupysime" milijonus Amerikos karių gyvybių. Oro pajėga ir dabar priešio bombardavimas mums yra suteikęs jau daug grynų faktų. Jau 1942 metais vien RAF sunaikino Vokietijos 7 procentus karo gamybos industriją. Masinės oro atakos 1943 metais veik kasdieninis "svečias" ant Vokietijos ir jos užkariautų šalių. Ofensinės atakos laiko priešaky...

Washingtonė ir Londone jau gerokas laikas kaip svarstoma pokarinis tautų gyvenimo planas. Išdirbama planai, taip sakant, Vokietijos "salvage". Laimėjimas karo, tai dar nereikia taikos. Ir taika nėra laimėjimas. Taika tai yra davins to, ką laimėjimas suteikia. Daug protinių galvų sprendžia planus ne tik laimėjimui arba taikai 1943 metams, bet ir žvelgiama 1963 metų atečiai.

Vokietijai žlugus, mūsų jungtinės jėgos Europoje įves militariską valdžią pre-

zervuoti įsakymus ir įstatymus. Vėliau tą darbą perims civilinė valdžia. Jau dabar yra parengiami daug tukstančių kareivių ir karininkų tam darbui. Tai vadinasi "gaulerieriai" dabar mokomi įstatymų, papročių, ekonomijos ir psichologijos del Vokietijos žmonių mokymo. Vokietija bus visai nuginkluota ir karo kaltininkai bei jo vadai žiauriai nubausti. Nacių oficialiai bus iššuoti iš viešų vietų ir tarnybų. Gradualiai bus Vokietijos žmonėms skiepijama žodžio ir laisvės restauracija. Mokyklose bus įvesta ir mokoma asmens lygybės ir laisvės žodžio ir skiepijama meilės ir draugiškumo dvasia. Tas, žinoma, bus daroma pagal išdirbtą planą, kad Vokietijos žmonės pradėtų galvoti ir įsigilinti į demokratinio principų reikšmę ir svarbą gyvenime. Šalies industrija bus laikoma griestoje kontrolyje. Šiandien yra sakoma, kad Vokietija yra įkinkius 20,000,000 žmonių karo ir pramonės darbuose. Tie visi darbininkai bus priversti dirbti reikiamuose darbuose ir atstatyti viską, kas šiame kare išgriauta ir sunaikinta.

Europos, o ypačiai Vokietijos, rekonstrukcija plačiai planuojama ypač Anglijoje. Norima Vokietiją išnauju perauklėti ir išauginti naują kartą, kuri nebutų pavojinga ateinantiems dešimtmečiams arba visiems šimtmečiams... Tam visam formavimui propozuoja Amerika, Anglija, Kinija ir Rusija. Pokarinis okupavimas, dažniausiai, trunka nuo 3 iki 5 metų laikotarpio. Naujoji visų tautų generacija bus pati už save atsakominga... Naujoji žmonijos kalbora-cija yra apsaugojimas naujosios Europos. Kad laimėjus, reikia įgyvendinti taiką. Kad ją įgyvendinti, reikia išdirbti tikslus ir propendoruotus planus. Taika yra gražus ir kilnus dalykas, jei mes ją pilnai su-prantame. Taikos dienos vystosi mokslas ir kuryba; kultura sėja šaknis tautos žmonėms ir jų ateinančioms kartoms. Ekonominiai siekia išsivystymo ir prekiavimo viso pasaulio dalyse, žinoma, jei pats pasaulis savy to nori ir progresuoja tik taikos kultūroje ir apashtalavime.

Tauta yra tėsinsy laiko erdvės ir žmonių. Tautos negali nubausti kaip kad pasikiro žmogaus. Ją nubaudus, tas atsilieps dar negimusioje generacijoje. Į baudžiamąją ar baudžiamąją tautą galima įeiti tik planingai įsisteikiant ir dėstant kilnesnių dalykų ir skiepijant demokratizmo mintį.

Taika yra organinė harmonija.

KAREIVIS PETRAS JUKNYS.

Sicilija

PASTARUOJU laiku, kuomet amerikiečiai, anglai ir kanadiečiai padarė invaziją, Sicilijos vardas mirga visoje amerikiečių spaudoje, bet ne visi esame arčiau susipažinę su Sicilijos geografinė padėtimi ir jos praeitimi, tad verta bent trumpai apie ją prisiminti.

Sicilija yra viena iš didžiausių salų, kuri buvo Italijos valdoma. Jos plotas yra apie 9,700 kvadratinų mylių, palyginamai apie trečdalis Lietuvos teritorijos. Gyventojų turi arti 4,000,000. Siciliją nuo Italijos sausžemio skiria Viduržemio jūros sąsiauria apie 2 mylių platumo. Kadangi ji aplinkui jūros apsupta, tai jos pakraščiuose buvo įrengtos Italijos karo laivyno ir komercinio laivyno priplaukos ir lėktuvų bazės.

Sicilija yra žinoma kaip kalnuota sala. Jos kalnai siekia iki 6,000 pėdų aukštumo. Aukščiausia vieta yra siekianti 10,874 pėdų aukštumo, kurioje yra veikiantis darbinamas Etna ugniakalnis (vulkanas). Kalnai yra apaugę įvairiais miškais, o tarpkalnėse gyvena žmonės ir jie užsiima auginimu vynuogių ir kitų vaisių. Taipgi augina ir javus, kuriais užsėja veiktis ketvirtadalio salos. Augina vatą, cukrui gaminti daržoves ir tabaką. Iš vaisių daugiausiai augina orandžius ir lemenus. Nepaprastai daug pagaminto vyno išsiunčia į kitas valstybes. Taipgi plačiai išplėsta žuvininkystė apie visą salą. Svarbiausi komerciniai centrai yra apie Palermo, Messina ir Catania. Susisiekimo keliai ir geležinkeliai yra labai prasti. Agrikultūros darbai atliekami primitivišku būdu, todėl žmonės gyvena labai vargingoj padėty, kultūriniai atsilikę ir jų nuosavybės jiems nėra užtikrintos.

Sicilijos gyventojai yra maišytų tautybių. Pirmiausiai toje saloje apsigyveno ispanai, vėliau pradėjo apsigyventi grekų kolonistai ir vėliau italai. Kuomet grekai pradėjo apsigyventi Sicilijoje aštuntame šimtmeči, jie jau rado išbudavotus miestus Syracuse, Agrigento ir Messina. Tuomet grekai pradėjo skieisti savo kultūrą visoje saloje ir tuo pačiu sykiu ispanus stumti į salos žiaurvakarius.

Pradedant su vienuoliku šimtmečiu, Sicilijai mažai buvo ramaus gyvenimo. Joje pradėjo apsigyventi romėnai, pradėjo visokių pretenzijų įsikišti Ispanijos ir Francijos karaliai bei Vokietijos imperatoriai. Didėsni ir mažesni karai Sicilijoje nebuvo jokia naujajybė. Gyventojai buvo terorizuojami, varginami ir naikinami.

Vėlesniu laiku, kuomet Sicilija buvo valdoma Italijos, irgi tenai jokio progreso nepadarėta. Netik kultūriškai salos gyventojai nepakelti, bet ir iki pat šiam laikui gyventojai gyvena be jokių teisių, be užtikrintų nuosavybių ir net gyvybės jiems nebuvo užtikrintos. Dabar, kuomet amerikiečiai, anglai ir kanadiečiai padarė invaziją į Siciliją, mums visai netenka stebėtis, kad tos salos gyventojai amerikiečius, anglus ir kanadiečius sutinka su ištiestomis rankomis, kaip ju išlaisvintojus.

Po šio karo, nežinant kokios likimas Sicilijai laukia: ar ją valdys Italija ar ji bus kurios kitos valstybės priežiūroje, bet salos gyventojams gyvenimo sąlygos pasikeis, nes toji vergija, kokią salos gyventojai nešė iki šiol, karo gaisrų bus nušluota ir prasidės naujas laisvas užtikrintas gyvenimas.

K. J. PAULASKAS.

Plunksnos Grigžtelėjimai

VARDAI PALIKS PEDSAKUS

LIETUVIAI Amerikoje turėtų savo vaikams duoti vardus lietuviškus šalia krikščioniškų. Yra daug gražių senovės lietuvių vardų, sudėtų pagal dienas kalendoriuose. Paprastai žmonės težino Keistųjų, Birutės ir panašių, bet yra daugybė naujų vardų, nes senovės lietuvių vardus su teikdavo pagal vaikų palinkimus ar ypatis: Karijotas — karė, joti; Zulelė — vikri, ir tt.

Angliškų literatūrų ir dabar užtikame vardus kaip "Audra", tai tolimoj ateity ir iš suamerikonėjusių bangos bus galima lietuvių kilmę atskirti. Nors laisukas bus žymu kritės į okeaną.

SANTRAUKINIS LAIKRAŠTIS

Angliškų žurnalų, kurie sutraukia svarbesnius straipsnius kas mėnesį, yra The Readers Digest. Škaitytojui nereikia permalti 100% pelnų ir terasti 5—10% grūdų iš visokių leidinių, nes vienas žurnalas paduoda viską, kas svarbiausia, paruošta iš karto ir kruvėje.

Dabar tik išelvių lietuvių spaudai tesant gyvai gal ir nebutų tikras laikas pradėti lietuvių sątraukinį žurnalą leisti, bet nors ateity, kai vėl eis visi Lietuvos, Vokietijos, Anglijos, Argentinos, Brazilijos Urug-

Ray, Kanados, ir tt. šalių lietuvių laikraščiai — šis dalykas vertės tikrai įvykinti, nes tai būtų žymus viso pasaulio lietuvių susitarimo veiksmys!

Idomu, kad buvęs Bostone Sandaros redaktorius Šlekys buvo Lietuvoje bent šią idėją "persodinęs" — jis buvo pradėjęs leisti savaitinį žinių ir literatūros Aruodą, bet Lietuvos ponačiai sukviešti į "kilnų darbą tautos labui" jo redakcijoje, greitai paliko Šlekį be marškinių ir Aruodas neprisipildęs ištuštėjo.

JAUNIMUI DARBAS

Lietuvaitės tarnauja WAC, WAVE, Spar tarnyboje. Musų jauniems, dabar ar ateity, vertėtų rinkti žinias ir jų paveikslus, arba bent paveikslus ir karo pabaigoj ar atskirai išleisti ar laikraščiuose paskelbti "lietuvių moterų pagelbą Dėdei Samui". Daug kuo tas ateity reikale galėtų padėti.

K. KATKEVICIENE.

Truputis Iš Chemijos

MUSŲ kunas susideda iš apie dvidešimties elementų, kurių svarbiausi yra anglis, vandenio, deguonis ir azotas. Šitie keturi elementai ir visi kiti gyvų daiktų elementai randama ir negyvoje gamtoje. Trumpai sakant, nėra tokio elemento, kuris būtų išimtinai gyvosios medžiagos elementas. Elementai savo keliu sudaryti iš protonų ir elektronų. Ir visai nestebėtina, kad žmogaus veikimai toki painūs ir sunkiai suprantami.

Mums jau gana lengva suprasti medžiagos apyskaitą, virškinimas, trumpai sakant — didelė dalis mūsų kuno cheminės laboratorijos. Mes daug ką žinome apie augalų trofizmus, apie instruktus veiksmus. Vienok kas kita toki dalykai, kaip imaginacija, atmintis, valia, ir tt. Tie dalykai nesulyginamai sunkesni.

Chemistas sveria ir saikuoja (matuoja) anglį, vandenį, deguonį ir azotą; sujungia šiuos elementus, padirba junginius, paskui tuos junginius vėl į elementus sugrąžina ir tą viską atlieka prisilaikydamas aiškių ir akuratingų dėsnių — chemistui nėra ma; žiausio reikalo skaitytis su "atomų protu". Chemistas, žinoma, gali suklysti, bet jis ir vėl tikrąjį kelią suranda — be jokio "atomų proto".

Vienok girdime klausimą: ar ištikrųjų žmogaus veikimai taip liuos, kaip paprastai išrodo? Ar mes neklystame, manydami laisvais esą? Tai painus klausimas. Mokslininkai parodė, kad mūsų nutarimai priguli nuo praeities ir kad tai, kas išrodo liuosai, pasirinkta ištikrųjų buvo senai terminuotas (nutartas žingsnis).

Šią problemą nagrinėdami, privalome apsisvalyti nuo išanksto pasidarytų nuomonių, ypatingai tų, kurias mes igauname negyvają gamtą tirdami. Mes neturime nusišėbėti, jei gyvoje gamtoje rastume tokį vienodumą, kuris lengvai pastebima negyvos gamtos veiksmuose. Gyvają gamtą tirikime tais pačiais būdais, kuriais tirame ir esame pratę tirti negyvąją. Mes visi galime pasukti ir palenkti savo ranką tai į dešinę, tai į kairę tiek kartų, kiek norime. Mes tai atliekame be praieity determinuoto žingsnio — atliekame liuosai. "Žmonės kartais savo likimą gali kontroliuoti. Klaidos... ne mūsų tėvuose, bet mumyse". Ir Vydunas šitą klausimą diskutuodamas, panašiai kalba, sakydams, kad: "Tuomet dingsta iš jo sąmonės visa gamta. Ir į ją grįžta tas atgal, kas iš jos žmogui buvo prigimta". Vienok mes galime (turime laisvės) pasirinkti vieną iš dviejų butenybių ir čia tai mes savo likimą paimame į savo rankas. Ir pridėda: "Niekas neabejoja, kad bent tuose dalykuose tamsta gali... pasielgti kaip norėdama". Mano nuomone tuli žmonių veikimai parodo apribotą kiekybę tikrosios laisvės. Šitą užginčyti reikėtų bėgti faktų susitikus.

Kokiu būdu šita liuosybė gali buti kuno, kuris sudarytas tiktai iš paprastų elementų — anglies, vandenilio, deguonies ir kitų? Pasakyčiau šitaip: tų elementų ypatingas sukombinavimas čia bus tikrai kaltinimas. Vanduo sudarytas iš deguonies ir vandenilio — kasgi galėtų numatyti vandens ypatybes, tiriant šiuodu elementu? Šios dvi dujos (gazai) jokiū būdu neduoda sugestijos, kad iš jiedviejų galėtų pasidaryti skystis — vanduo. O vienok mes galime iš jiedviejų vandenį padaryti ir vandenį ir tas dvi dujas persikirti.

Visose cheminėse kombinacijose pasidaro tokios medžiagos, kurios visais žvilgsniais nepanašios nė vienam elementui. Ir iš elementų ypatybių jokiū būdu negalime nusakyti busimo junginio ypatybės. Elektronų ir protonų ypatybės neduoda galimybės nusakyti, kokie bus iš jų padaryti atomai. Atomų ypatybės irgi nenusako, kokios galėtų buti molekulių ypatybės.

Gal buti ateity mokslas čia ką nors suras, bet dabar šiuose klausimuose nieko nusakyti negalima. Materialinėj evoliucijoj

kievienas žingsnis pažymėtas umia n star-gia permaina. Gamta nėra tokia, kaip senesnieji evoliucinkai mokino — joje kelias aukštyn ir žemyn nėra lygus: visur matome aiškių permainų, naujų ypatybių, staigių pertraukų. Laboratorijos žiuo karo metu išranda naujų stebuklų... Bet viskas yra, kol kas, slapybė. Tą patį užename ir organinėje gamtoje. Vandenį mes lengvai padarome, o gyvus daiktus nepadaro — mat gyvuose daiktuose molekulai taip yra painiai sugrupuoti, kad mūsų gabumai toli gražu permaži, kad galėtume bandyti pamegdžioti gamtą. Lieka dar keliolikos desėtkų metų darbuotės.

JONAS J. NIENIUS.

Fragmentas

OTU DIDI Harmonija! Tyli, amžina! Tu pripildai visą erdvę savo ritminga žyme! Vienos širdies širdie! Visų žodžių žodis... Įtakinga ir puiki, saldi ir maloni! Tu keli klausytojo ausį į ekstazės aukštę. Tu nešioji tyrą melodiją Siuntėjo lyg giedrą potvinį iš šviesybės versmės!

Siela mano! Gerk iš Harmonijos taurės! Džiaugkis jos džiaugsmu! Kvėpuok harmonija tobula ir įtakinga! Tegų jos baltas potvinis apvalo tavo liudėsio esybę! Tegų ji išaukština tave, laimina tave ir nešioja po dangiškas aukštybes! Atsimink savo džiaugsmo savo brolio nuliudimą; tyliai kalbėk jam apie senovės pažadėjimą; pripilk jį skaidresnio rytojaus viltimi; mokyk jį sėti ir pjauti jo aukšą!

O, meile nesvyruojanti, galinga, nesi-baigianti, begalinė, maloni, dieviška! Žemės ir dangaus širdis jungias tavy, ištirpinta nemarios liepsnos Teisybės mistiniame aukure! O mano siela, jungkis į meilės giedomąjį antifoną; skrisk lyg paukštis į bedebesingas padanges. Nenusigask, bet džiaugsmingai skrisk į aukštę — vis aukščiau ir aukščiau!

O, mano siela, paleisk savo laivelį į meilės jūrą! Plauk! Malonys vejėliai šviežiai pučia iš begalinės jėgos šalių; užuojautos bangos banguoja, plaukia iš vienos tyros ir neapsakomos versmės! Plauk per platų pikto ir klaidos vandenyną — nežinios vandenį, kurie skandina tavo jaunystę. Maudykit amžinos jaunatvės juroje. Pašalink baimę, išgastį ir terorą, ir plauk į giedrą, saugų Teisybės vandenyną!

Begalinė didybė, kurios persisunkę spinduliai žerėja laiko amžinuos reginių... Daugieriopinė galybė, nuolatos kurianti naujas gyvybes, kurios kopsis į prakilnas šalis! Tu šildei mane savo ugnies liepsna. Tavo Dvasia mano dvasioje šviečia. Aš esmiu tavo dalis. Tu pareiškei man, kad tavo Esysbė yra mano... ir mano — Tavo!...

OMNIA VINCI AMOR.

Ko Nuliudo Giružėlė?

Ko nuliudi giružėlė,
Ko šlami ramiai viena?
Ar gal vėtros tave drąsko,
Verčia-laužo kasdiena?
Ar pagailo tau berželio,
Kurs pakirstas ašaroja?
Ar tau gaila putinėlio,
Kurį vėjas taip svyruoja?
Ar tau gaila šermukšnelio,
Kuris žydi-raudonuoja?
Gal tau gaila gegužėlės,
Taip liudnai kuri kukuoja?

Tai pagailo giružėlė
Senos močios asarėlių,
Kuri verkti nenustoja,
Kad sunelį palaidojo.
Tai pagailo giružėlė
Seno tėvo žilgavėlio,
Kurs liudėti nenustoja,
Kad sunelį palaidojo.
Taip liudi jauna mergužė,
Jau neskamba jos dainužė:
Gailiai verkia-ašaroja,
Kad bernelio ji nustojo...

K. KIRDEIKIS.

Žiogai Kalviai

(iš Margaspalvės dainų)

Žalias žiogas kalvę turi —
Ji plati: visa gamta!
Dengia ją dangaus kepurė,
Ji lankomis išgrįsta...

Kiaurą dieną dirba kalviai,
Kala — skamba pakraščiai,
Žemei mūsų margaspalvei
Kyla ateitis skaisčiai!

Žiogai — žalias darbininkas —
Dainą iš gamtos nukals,
Ir lakunas dainininkas
Ją dainuos, kol žemė bals...

Žalias žiogas kalvę turi —
Ji lankomis išgrįsta,
Dengia ją dangaus kepurė,
Kalvė ta — visa gamta!

AREJAS VITKAUSKAS.

Motinos Lukestis

Ir rankas parrymoju,
Ir akis paržurėjau,
Laukiant grįžtant sunelio,
Mano mielo vaikelio.

AR GALI kas įeiti į motinos širdį ir suprasti tą jausmą, kokias valandas jai tenka pergyventi, kuomet jos lange įkabintas ženklas raudonais apvadais, su mėlina žvaigždė pačiame vidury? Tai ženklas, kad jos sunus kariškoje tarnyboje, iškelia toli į Afriką ginti šios šalies, mūsų naujosios tėvynės laisvę, ir jei reikals — padėti savo galvą už visos žmonijos demokratines teises, ir tą laisvę, kurios kiekvienas gyvas sutvėrimas trokšta turėti.

Lietuvė ateivė motina, išleidusi savo sunų kovoti, prisimena sau tas pergyventas sunkias valandas, kuomet ji naktimis klupojo prie savo kudiakelio lopšelio, jam dainuodama:

Miegok mano balandėli, jau atėjo sutema;
Supa tave motinėle, asarėles braukdama,
Liuliu... liuliu... saldžiai miegok...

Ateivis tėvas, kilęs iš neturtingos šeimos Lietuvoje, atkeliavęs į šią šalį, nemokėdamas šio krašto kalbos, neturėdamas nė cento prie dušios, sunkiai dirbo visą amžių dirbtuvėje ar anglių kasyklose. Jis bemokslis, bet blaivas, teisingas. Jis susipažinęs su šios laisvos šalies gyvenimu, priklauso į labdaringas ir savitarpines organizacijas, priklauso prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje, per daugelį metų skaito organą Tėvyvę, lanko kuopos sueigas. Jis yra prityręs, kaip sunku gyventi bemokslui čionai, ir prisiklausė išmintingų žmonių kalbų, kad tėvo yra šventa pareiga, sulaukus šeimos, suteikti savo sunui ar dukterei tiek mokslo, kiek galima darbininkui žmogui ištesėti. Jis, supratęs tas savo pareigas, stengiasi išleisti savo sunų į aukštesnius mokslus, išauklėjo savo sunų, kuris pasiekė net profesionalo: daktaro, advokato ar inžinieriaus laipsnį, bet dabar jo sunus karo laukuose kaujasi su nuožmiais priešais, pasirūšiusiais užkariauti ir pavergti visą civilizuatą pasaulį. Jis vakarais parėjęs iš po sunkaus dienos darbo, sėdi ir laukia, simpatizuodamas savo žmonai jo sunaus motinai. Kiekvienas telefono suskambėjimas,

kiekvienas į duris pasibeldimas išbudina užsisvajajusius tėvus. Kiekvienas laiškanešio pasirodymas prie durų sukelia tukstančius visokių minčių, nes tai gal žinia nuo jų sunaus, o gal ir iš vyriausybės pranešimas apie sunaus likimą... Lukestis nežino, lemino vargina tėvų širdis. Jie kiekvieną dieną pergyvena šimtmečius ir greitai jų plaukai pradeda šarmoti rudens šalnos spalvomis. Lukestis juos spaudžia, lenkia prie žemės. Nesulaukdamas žinios, perka ir godžiai skaito laikraščius bene pastebės žuvusių rąrašė savo sunelio vardą. Jie klausinėja kaimynų ir pažįstamų, ar nepastebėjo kur jų sunaus vardo paminėto.

Dabar ne vieno tėvo ir ne vienos motinos širdys suspaustos skausmų, pripildytos neramumų. Daug motinų ir tėvų palieisti šio karo. Jie laukia sugrįžtant savo sunų sveikais, linksmais ir laimingais. Jie laukia jų sugrįžtant karžygiais, laimėjusiais pasauliui laisvę ir demokratišką santvarką. Jie laukia ir milijoninės minios, išstisvos tautos, kurias karo tironai jau suspėjo pavergti. Jie laukia laisvės.

Lietuva viena iš daugelio pavergtų tautų, jei nedaugiau, tai ir nemaziau kenčia okupantų priespaudą, persekiojimus, žudymus ir taipgi laukia... Laukia ir klausinėja vienas kito: "O kas bus su Lietuvos nepriklausomybe?" Į šį klausimą atsakyti nesiranda pasauly žmogaus. Sunki luketis...

A. B. STRIMAITIS.

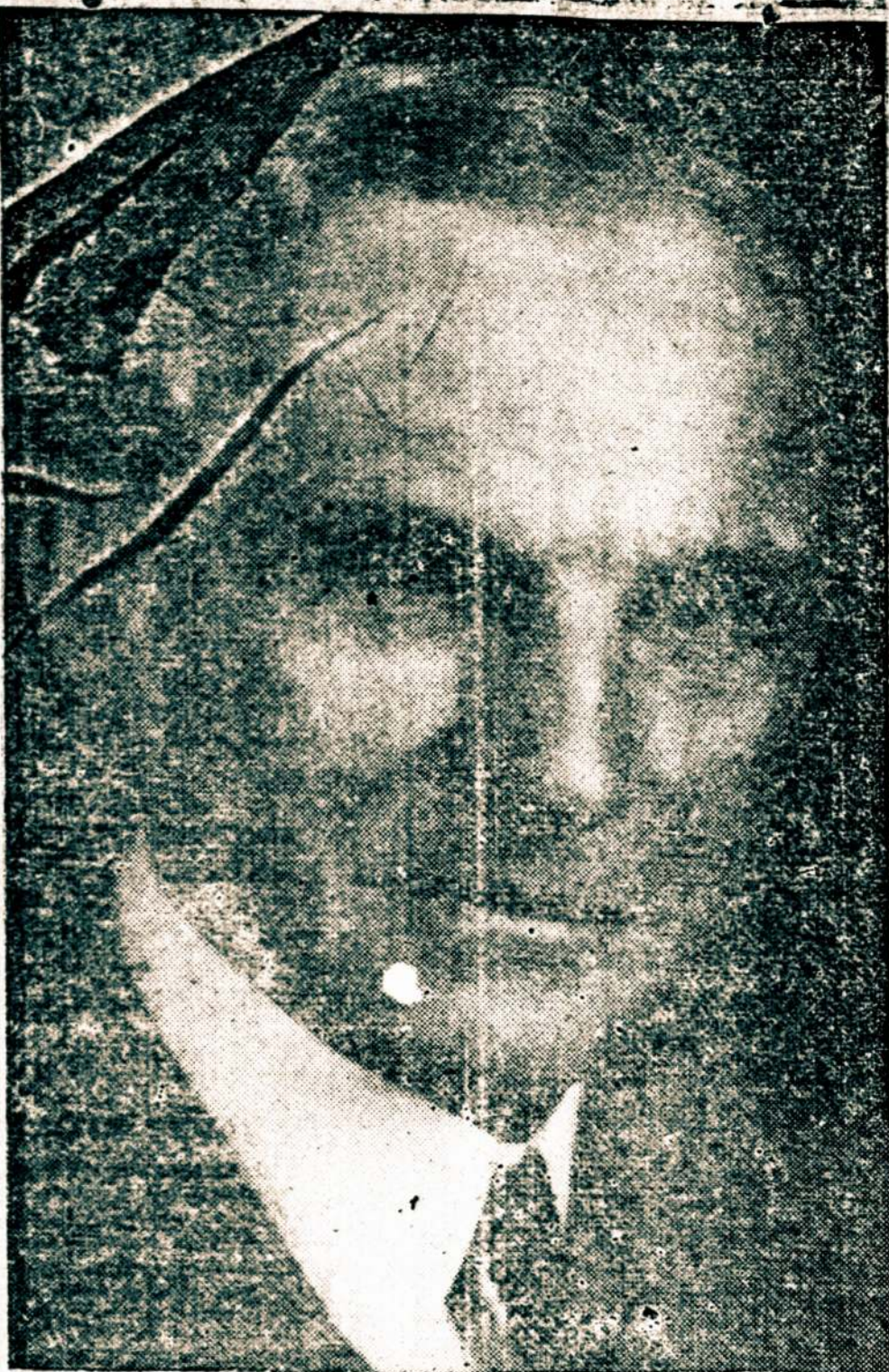
Šienpjūvy

Suskambo paukštelių rytinė daina —
Kelkis, šienpjūvėli, išlėtis gana!
Kelkis, šienpjūvėli, pustyk dalgelę,
Skubėk žalion lanko pjauti žolę.

Valio dalgužėlė! Lanka žaliuoja,
Siubuojama vėjo, plaukia-liuliuoja.
Valio, dalgužėlė! Lankos žaliuoja,
Žydi dobilėliai — pieva baltuoja.

Kirskim lankužėlę, žolė kol rasos,
Pakol paukštūžėliai čiulbės ir dainuos.
Valio, dalgužėlė! Pradalgiai voluos,
Linksma yr' klausytis paukštelių dainos!

K. KINDERIS.

Henry Ford

Liepos 30 dieną, šiais metais, garsusis automobilis išdirbėjas, Henry Ford, sulaukė 80 metų amžiaus, ir šia proga prisieina apie šį, dar pilną energijos, „senuką“ pakalbėti.

Henry Ford yra pirmutinis „bearklio vežimo“ automobilis išradėjas. Jis yra gimęs uky. Iš pat jaunų dienų turėjo didelį patraukimą prie mechanizmo. Budamas jaunu ir dirbdamas tuloje Detroito mašinų dirbtuvėje, jis vis galvojo ir darė bandymus ką nors išrasti, o pagaliau automobilį. Ėmė nemaža metų. Pagaliau jo svajonė tapo realybe. 1896 metais pasirodė jo pirmas automobilis Detroito gatvėse. Tuo laiku tas „bearklis vežimas“ galėjo pavažiuoti vos po 10 mylių per valandą, ir toks „didelis greitumas“ labai stebino to miesto gyventojus, kurie miniomis rinkdavosi tēmyti Fordą „greitai važiuojantį“ Detroito gatvėmis. Pagaliau jis gavo miesto majoro leidimą automobiliu važinėti ir buvo „pirmutinis laisniuotas automobilis vairuotojas“.

Fordo išrastas automobilis, kuris iki šių dienų labai daug patobulėjęs, sulošė ir dar lošia didelę rolę žmonių komerciniame ir socialiniame gyvenime. Juk automobilius ir sunkvežimius dėka šiandien veikia nėra tos vietos, kurios nebūtų galima pasiekti. Šiandien Amerikos ir viso pasaulio kaimiečių ir miestiečių (ypač kaimiečių) gyvenimas pasidarė toks artimas, rodos

kad jie gyventų vienoje sodyboje. Fordas savo dirbtuvėse jau 1903 metais buvo pagaminęs 1,078 automobilius; 1917 metais jo pajamos siekė iki \$350,000,000, o iki pastarųjų dar prieškarinių laikų į sviatą buvo paleista iš viso 30,000,000 Fordo išdirbystės automobilių.

Fordas karams nepritaria, bet kai prasidėjo Pirmasis Karas — jis gamino daug karui reikalingos medžiagos. Dabar karo įmonių gaminimas jo dirbtuvėse eina „visais galais“: jose gaminama lėktuvai, bombonešiai, tankai, sunkvežimiai, jų dalys ir kas kita.

Nors H. Fordas jau 80 metų amžiaus, bet yra dar begaliniai energingas ir darbštus. Jis dar ir dabar keliai 6 valandą ryte ir kasdien atlieka savo pareigas. Neseniai pasimirė jo sunus, Edsel, kuris buvo Fordo korporacijos prezidentu, tai dabar, po 15 metų „poilsio“, tas pareigas vėl eina pats Henry Ford.

Tai lietas, vikrus, darbštus, žilaplaukis industrialistas išradėjas. Neseniai jam atsiskubinus į darbo vietą ir einant vieno budinkų koridoriu, tulas žmogus jo paklausė, kaip jam einasi? Fordas atsakė: „Tęsimas! Veikiu!“

Linkėtina H. Fordui dar ilgus metus pagyventi ir tokią pat energiją, tokiu pat pasirizimu ir toliau „bearklio vežimo“ ir besimodernizuojančio gyvenimo ratus pirmyn pasitūmėti.

NAMINIS FRONTAS

Išnaudokime progą pasiūsti žinią į Tokio

Kiekvienas amerikietis, vyras, moteris ar vaikas, gali prisidėti prie pastatymo naujo laivo — naujo orlaivų nešiojo, kuris grįs į Tokio su sprogstamais asmeniškas pranešimais nuo amerikiečių.

Kiekvienas ekstra doleris, už kurį jūs pirksite šį mėnesį daugiau karo bondų, bus skiriamas pastatymui Dėdės Samo slaptojo laivo, kuriam vardas bus duotas Shangri-La. Shangri-La nuveš kiekvieno amerikiečio, kuris tik dalyvaus pinigų sukėlime, asmeninių pranešimų Japonijos sostinei. Shangri-La padės atkeršyti japonams už nužudymą generolo Jimmy Doolittle lakunų.

Jei 130,000,000 amerikiečių kiekvienas investuos šį mėnesį po vieną dolerį daugiau į Ka-

ro Bondsus ir Stampas, Shangri-La bus apmokėta. Jūs galite pirkti Karo Stampas juos artimiausioje krautuvėje, muvų teatre ar laikraščių stenduose.

Dabar yra laikas budėti

Siame kare FBI, karo ir karo laivyno kontrspionžas ir policija gerai apsaugojo šalį nuo sabotažo. Bet dabar priešais ištiko pirmieji nepasisekimai mūsų laukuose ir galime laukti, kad delto to agentai pasidarys dvigubai atakingesni ir bandys sabotažo priemonėmis trukdyti mūsų karo gamybą ir ardyti vidaus frontą.

Dabar yra laikas budėti. Jei jūs dirbate laivų statymo jardu, orlaivų dirbtuvė, arsenale, ar kurioj kitoj karo gamybos įmonėje, laikykitės šitokių paprastų taisyklių:

1) Prisilaikyti savo kompanijos nurodymų dėl atsargumo ir budrumo darbe.

2) Jei jūs matote, ar girdite ką nors įtartina ar nepaprasta, praneškite FBI. Neskleiskite įtarinėjimų tarpe kitų darbininkų ar savo šeimos narių.

Reikalinga daugiau „Waves“

Moterys, kurios dirba ne prie būtinų karo darbų ir kurios tikrai nori prisidėti prie pergalės pagreitinimo, yra kviečiamos stoti į WAVES. Iki 1944 metų sausio pradžios yra reikalinga virš 20,000 moterų WAVES tarnyboje.

Admirolas Randall Jacobs, karo laivyno personalo viršininkas sakė: „Karo laivynas nori turėti savo vyrus jurose, kovose, o todėl moterys turi perimti darbus pakraščiuose ir paliuosuoti vyrus“.

WAVES yra karo laivyno dalis. Jos gauna tas pačias algas, nešioja tuos pačius liapsnių pažymėjimus, kaip karo laivyno vyrai. WAVES gauna geriausią sveikatos ir dantų priežiūrą veltui. Jei tamsta esi tarp 20 ir 36 metų amžiaus, neturi išlaikomų asmenų ir turi dviejų metų

Aukštosios Mokyklos mokslą, tamsta gali būti WAVE. Daugiau informacijų galima gauti jūsų artimiausiame rekrutavimo ofise.

Patarimai kaip konservuoti

Vaisių ir daržovių konservavimas ateinančiai žiemai yra svarbus dalykas kiekvienoje šeimoje. Maistas yra vienas iš svarbiausių Suvienytų Tautų ginklas. Kadangi taip yra, tai reikia gerai susipažinti su konservavimu.

Jei norite konservuoti (kepuoti) vaisius ar daržoves iš jūsų pergalės darželio ar iš artimos farmos, darykite tą su tikrumu, kad gerai padarysite. O tam reikalui paprašysit vyriausybės išleistą knygėlę apie vaisių ir daržovių konservavimą.

Parašyk šiandien pat į Home Canning, Department of Agriculture, Washington, D. C., ir paprašykite, kad tamsta prisųstų be jokių iškaščių iš tamstos pusės, knygėlę „War-time Canning of Fruits and Vegetables“. Ten rasit nurodymų, kaip geriausiai ir saugiausiai konservuoti vaisių ir daržovių atsargą žiemai.

Office of War Information.

Reikmenys Laimėti Karą

Suvenytoms Amerikos Valstijoms įsitraukus į nuožmų karą, kilo didelis pareikalavimas įvairių rūšių metalų, būtinai reikalingų karo produkcijai. Tik didelis skaičius statumų ir pastatytų laivų (karo ir prekinųjų), submarinų, orlaivių, sausumos susisiekimo priemonių, šaunamųjų ginklų ir didžiulių patrankų, nuves šalį į laimėjimą.

Tik įstojus valstybei į karą, pirmiausiai „apsigromė skrepo karštligė“ ir metalų bei jų liekanų rinkimu. Rinko ji didelius ir mažus ir krovė laimėjimo „dievačiui“. Toliau sekė gazolino racionavimas ir važinėjimų suvaržymas. Tik kiek vėliau kilo gumos stokos klausimas.

Svarbiausią rolę šiame kare (žinoma ir pirmesniuose modernesniuose karuose) lošia sidabras. Gal niekam ir į galvą neateina, kokia kova verda dėl to taip svarbaus metalo mūsų „vidujiniame fronte“. Sakoma, tik dvylika žmonių vedžioja „už nosies“ visą tautą, kuri kaip išmąnydama kuogreičiau nori užbaigti karą. Sidabro reikalas ir jo naudojimas yra svarstomas mūsų karo vadų, senato, kongreso ir visų didžiųjų pramonininkų. Sidabras yra saugiai įdėtas West Point požemiuose ir yra saugojamas. Jo mūsų šalis turi ten 100,000 tonų. Bet dalykas ve kame.

Dvylika senatorių yra prieš sidabro vartojimą karo pramonės reikalmams. Jis (sidabras) mat norima išsaugoti pinigų vertės palaikymui, jei kartais (gink Dieve) šalį anksčiau ar vėliau išsivystytų infliacija. Sidabro randama ir kasama Utah, Idaho, Montana, Colorado, Arizona ir Nevada valstijose. Šiandieninis metalo (sidabro) pareikalavimas yra surištas su politiniu ir ekonominiu valdžios reikalu.

Sidabras naudojamas submarinų, tankų, eroplanų, torpėdų ir bombų gaminime. Be to, jis yra labai svarbus vibracijos instrumentų išdirbystėje. Jautriausieji teleskopai, telefonų ir radio daliniai susideda iš plonųjų sidabro siūlų ir lydinų. Lėktuvų svarbiausios dalys kaip tik gaminamos su didesniu nuosimėčiu sidabro išdirbiniais. Kiekviena artilerijos patranka, maža ar didžiulė, turi ne uncijas, bet svarus sidabro. Kiti šaunamieji ginklai ir įrankiai irgi susideda iš didelio nuosimėčio sidabro dalių.

Šiandien sidabras jau ma-

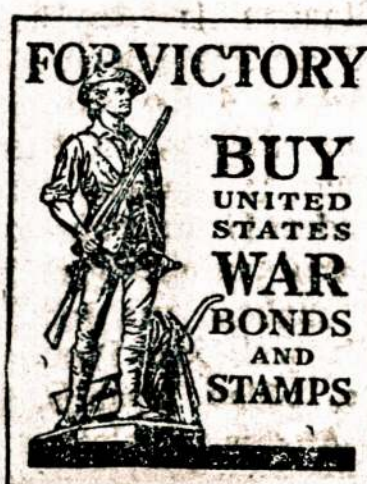
tuojamas ir sveriamas tik uncijomis. Šis metalas kaip reikalingas yra pinigų vertės pagrindimu, šiandien jis yra dar labiau reikalingas karo laimėjimo pagreitinimui.

Antroje vietoje stovi guma. Šiandien tikroji guma yra tik svajonėje. Karas ypačiai pareikalauja daug gumos. Kariniai automobiliai, tankai, laivų dalys, lėktuvų dalys reikalauja tikrosios ir stiprios gumos. Pav., tik 1 karo laivas reikalingas net 75 tonų gumos. Tankas — 1 tonos. Mes turime turėti gumą, arba laimėti karą...

Dabartiniu metu Amerikoje gaminama sintetinė guma. Chemikai teigia, kad ji stipri ir patvari ir kai kuriais nuotikiais net geresnė už tikrąją gumą. Tikrąją gumą mes importuodavome iš Malajų. Guma buvo renkama nuo medžių ir chemiškai apdirbama. Šiandieninė guma yra chemiškai išdirbama. Vakarų Virginijoje neseniai tapo pastatyta gumos milžiniška dirbtuvė. Ji galės pagaminti per metus 90,000 tonų gumos. Kitos dirbtuvės randasi Louisville, Pittsburgh, Los Angeles ir Pittsburg. Visas kartu suėjus, jos pagamins viso 750,000 tonų gumos mūsų kariavimui reikalmams. Naujoji gumos industrija Amerikoje kyla gana aukštai. Guma vaidina svarbią rolę kare. Musų chemikai išsijusios dirba dieną ir naktį pakelti ir patobulinti gumos išdirbystę. Sintetinė „karštingė“ irgi daug padės mūsų laimėjimui...

Amerikos šalies auksas skaičiuojamas ir sveriamas šimtais ir tukstančiais svarų ir jis yra susieptas tūlių valstijų giliosiose tvirtovių požemiuose. Auksu grindžiama pinigų vertė ir įkainuojamas turtas. Bet, matomai, auksu karo negalima laimėti.

Kareivis Petras Juknys.

Reikia prisidėti: Nusipirkti boną Sumušti japoną, Nusipirkti kitą Sumušti fašistą.

NEGROFOBAS

AMERIKONISKA NOVELĖ

Jo kilmė buvo geresnė už tas, kurios turi savo herbui, kas nors panašus į lotyniškai pasakytą — „Dievas ir mano dešinioji“. Jo „herbas“ buvo: „Switch and son“ („Svič ir sunus“).

Jis tuo sunum: ir buvo. „Tėvas ir kompanija“... O tas reiške, kad keli nuosavi laivai raizė žemės kamuolio vandenynus, geležinkelio kompanijų stambios akcijos plėtė „Svič ir sunaus“ vardą žemėje. Tai praktiškiau už šimtus herbų! Tai kas, kad jo senelis buvo driskis ateivis iš Europos, bet paimk tu jį dabar! Bent kurios Europos valstybės galva neatsisakys turėti reikalų su „Svič ir sunumi“... Toks buvo Svič, taigi — ir jo sunus. Jachta jam — tik žaislelis išlepintam vaikui!

Nežiurint savo tokios aukštos kilmės, jaunasis Svič turėjo keistybų, darančių jį ekscentriku, ir dar kokių ekscentriku! Pavyzdžiui, dar tesimokodamas jis turėjo nuosirdžių draugų negrų, meksikiečių ir kitų nevisai baltų žmonių tarpe. Tas jau reiške negerą toną. Amerikos konstitucija užtikrina visiems savo piliečiams lygybę, bet pinigiska galybė gali sau leisti būti aukštesniais už kitas rases. Tas ir sukurią dirbtiną aristokratiją. O, mat, jaunasis Svič to nebojo! Jis rizikavo tuo, kad bent kada, pavyzdžiui, didžiųjų laikraščių „draugijos“ skyriaus galėjo iš jo padaryti sensaciją: „Žinomo milijonieriaus Svičo sunus praleido linksmą vakarą su puikiomis negrėmis“...

Rasės nedarė eksaltuotam jaunuoliui jokio skirtumo. Taip pat jis nematė skirtumo ir tarpe „ateivių“ ir „neateivių“. Jam visi žmonės buvo vienodos rūšies, tik su tuo skirtumu, kad jo paties senelis atvažiavo į Ameriką anksčiau, o kokio nors italo pilietybė buvo įgyta tik pačiam čion atvažiavus. Savo laiku jaunasis Svič buvo besimetas net į komunizmo idėjų garbinimą, kas yra modernu kai kuriuose universitetuose, bet nuo to jis atšalo tuojau po to, kai organizacija pradėjo daugiau pareigų jam uždėti. Žodžiu tariant, Svičas jaunasis buvo gyvas ekscentrikas, kokių pasiliko ir baigęs mokslą.

Keistuolio milijonieriaus pažįtamų ir artimų tarpe, mes randame ir lietuvių — ekonomijos daktarą — Rudelį. Juos rišo drauge išeitas mokslas ir kai kurie nuotikiai. Pats ateivio sunus, Rudelis vis dėl to daugiau įsigijo amerikoniškos dirbtinos aristokratijos prietarų, negu jo bičiulis Svičas. Pavyzdžiui, tie patys vakarai, praleisti su jaukiomis negrėmis, kurių, reikia pripažinti, yra gana simpatinių net iš išvaizdos, Rudelį padarė organišku neapkęntęju juodosios rasės. Pats Rudelis buvo didelis mėgėjas dailininkas ir net jautėsi esąs naujų formų įveiktoju ir kurėju, bet viena mintis, kad simpatingojo profilio savininkės kraujas yra negriškas, darydavo jį net dailės išsižadėtoju... Koks priešingumas, palyginant su jo mokyklos bičiuliu Sviču! Nieko nepadarysi — kam kokia širdis įdėta!...

Po kelių metų nesimatymo, Rudelis susitiko su mokyklos bičiuliu mokslinio pobūdžio suvažiavime. Ekonominiai klausimai apėmė platesnės visuomenės, tai ir suvažiavime seni bičiuliai aktyviai dalyvavo — su paskaita (Rudelis) ir su diskusijomis (Svič). Svičiui vis dėl to buvo jausta to tūninko ir karščio ribotumo, kurie atsiranda tur but kiekvienam su pirmuoju milionu...

Bet klausimus jis nagrinėjo rimtai.

Zinoma, svarbiau Svičiui buvo pramogos ir draugai. Jo jachta stovėjo netoliese (suvažiavimas buvo pas Atlantį), ir tik laukė progos, kol pasibaigs ekonominis suvažiavimas... Pats jachtos savininkas jau turėjo nepaprastą programą.

„Mano bičiuli, — tarė Svič Rudeliui, — po ilgo nesimatymo tau dera būti su mani mano linksmoje jūros keilione! Tau nebus nuobodu! Geriausi draugai iš geriausių šeimynų, tu žinai, plauks su mumis drauge, ir bus daug juokų, nutulos nuo kranto! Tu mane pažįsti...“

„Taip, tave aš gerai pažįstu! Tu — nepataisomas ekscentrikas!“

„Tikiuos, jog turėsiu ką nepaprastą, kas sujaudins tavo ramų skonį!“

Vėly vakarą po suvažiavimo automobiliai gabeno svečius į jachtą. Svičo buvo pasakyta užgesyti šviesas, artėjant prie jūros kranto, ir visi svečiai paeiliui nustebo, neradę šviesos visame laive. Bet pats Svič, linksmas ir energiškas, priminėjo svečius, lydėjo į laivą, su visais kalbėjo ir klausėsi, kai beveik kiekvienas jam sakė:

„Tu — burtininke! Siurpus siurprizų darytojau!“

Jachta, savininko įsakymu, neturėjo nė vienos šviesos. Griežtai buvo įsakyta jos visą kelionę naktį nerodyti. Mašinų skyrius turėjo būti aklinai uždarytas nuo svečių. Vietoje daugybės žiburių, kaip paprastai yra dorama naktinėse pasismaginimo kelionėse laivais, kai kur, kur butina, buvo juodais gaubtais uždengtos šviesos. Kaip ir miegamuosiuose traukinių vagonuose. Visos vaizės ir pasikalbėjimui skirti kambariai buvo tik kur-ne-kur tokiomis keistomis švieslėmis kur nors iš kampečių nušviečiami. Svečiai, žinodami Svičo linksmą būdą, žinoma, su tuo greitai apsiprato. Jie greitai net rado tame ištikrųjų rimtą originalumą ir savotiškai jaukią pramogą...

Tyliai ir patamsy, kaip milžinas žuvis jūros pačiose gelmėse, atsistumė jachta nuo kranto. Palengva ji paniro vandenį ir naktį.

Prasidėjo linksnumas. Ar manote jo galėjo pritrukti tik todėl, kad aplinkybės buvo nepaprastos? Nieko panašaus! Kur susirenka iki dvidešimties jaunų, pasismaginimo bent kuria kaina įjeikančių, žmonių, ten linksnumas bujos ir be saulės, ir be elektros šviesos!

Atrodė, kad Svičo jachta varoma šampanu. Mašinų skyriaus nesimato, niekas nevedė jo pažūrėti, visi geria, laisto tą aristokratišką gėrimą, tamsu, galvoje truputį užia...

Rudelis šianakt „pasipurtė“. Jis pajuto, kad pragyventieji metal nustojo jam bent kokios reikšmės ir kad jam reikia kažin ko nauja, kas ateitų, kaip iš šios juodos beribės ir apimtų visą jo butybę šiandien, rytoj ir poryt... Prasidėjo naujas, prasmingas gyvenimas!

Po kiek laiko, kaip paprastai, susibūrė artimesni burliai, kurie iš savo tarpo pradeda išskirti „simpatijas“ ir „antipatijas“. Jei yra šampanas, jis atpalaiduoja nuo paviršutinio mandagumo ir leidžia laisviau elgtis. Kas tas nepatiko — ir eini ramiai šalin, — neduos tau tas, kurį palikai, su stikline į galvą... Taip Rudelio nubudusi dailininko visa stiprioji pusė įėjo į jachtos svečių tarpe bruozų, kurie po nakties spar-

nu padėtų jam pasvajoti apie jaunystę, džiaugsmą, gal — meilę... Vienas lankstus šešėlis atitinko jo svajonei ir štai jau trečią šampano bokalą jiedu tuština nuosaliau nuo kitų... Šampanas sumaisė Rudelį vyrą ir dailininką.

„Tu, mano nepažįstamoji, kaip kalnų ožka... Tavo bruozai tokie šiurkštūs ir butų negražūs kitiems nakties švie-soje, bet man jie kelia svajonę apie pirmąją, technikos nesužalotą, pasaulį, kurio visi tokie bruozai buvo... Tavo lupos, kaip aukštesni nežinomos salos žlankos krantai... Tavo dantys, kaip sandėlis dramblio kaulo, kaip dramblių kapi-nės, kur jie slapiai ateina numirti... Tavo skruostai man primena žiemų spindėjimą, nes primena eskimosus... Tavo...“

„Bet gerkim dar!...“ — atsiliepė šešėlis.

„Gera! Gerkim dar!... Aš dar negyvenau. Aš šiandien noriu pagyventi, pasineriant į naktį ir į tavo akis, kurių nematau!“

Truputį pasiviro Rudelis ir pabučiavo kažin kur apie pečius ar tik į orą...

Bokalai buvo jų išmesti į jūrą. Jiedu stovėjo prie laivo krašto ir skriejo oru. Zavingas svaigulys vertė jį bučiuoti jos lygiai rubus ir rankas, kalbėti meilę, amžiną žmonijoje ir jam reikalingą meilę... Jis pasirizjęs jai atiduoti viską, jis kol kas prašo jos priimti jo mokyklos užbaigimo žiedą... Tik, kaip ženklą, kad jis jos neužmirš, neatsisakys savo svajonių, kurias šią juodą naktį išliejo jai, girdint gailiaiškai tamsai viršų ir apačioj... Jis...

Nebeagalint kalbėti, jiedu pasiekė sau skirtus bambarėlius ir išsiskyrė. Džentelmeniškai jis paleido ją į jos kambarėlį, pažadėdamas ją rytą aplankyti, o dieną visiems pasisakyti:

„Jis baigtas! Jis — susižiedavęs...“

Naktis, kaip rašalas į amžinąją plunksną, išliejo į girtas galvas ir visi miegojo be sapnų. Taip miega kamai savo tukstantmečių miega.

Saulės pasiuntinys spinduliuokas rytą, atsimušęs į ju-rojantį paviršių, prikėlė Rudelį. Pirmoji mintis jo buvo:

„Laikiniai duotasis žiedas!“

„Nieko“, nusiramino jis, „mieste tuojau po sugrįžimo nupirksiu jai brangų žiedą!“

Atsikėlė, tyliai nusiprausė, apsirengė. Rankos truputį drebėjo, rišantis kaklaraištis. Vadinasi, vakar netik girtu jo buta! Svajonės tikrai prisikėlė iš letargiško miego...

Tylučiai, su sulaikomu alsa-vimu, pabėdė jis į jos duris. Ne iš karto sulaukė atsakymo. Bet atėjo balsas:

„Teikite!“

Jis pravėrė duris. Prieš jį nedidelį veidrodį žiūrėjosi tamsiaodė mulatė.

„Tarnaitė!“ — pamastė jis ir jau norėjo paklausti — „kur šio kambario miss“, bet grakšti jauna mulatė pakėlė ranką prie savo plaukų — ir ant jos vieno piršto (to paties, kurį jis vakar ypatingai karštai bučiavo), sudulavo jo mokyklinis žiedas...

„Tie patys šiurkštūs bruozai... Ta pati šypseną, šiandien numaskuota... Taip, taip! Tai — ji! Juoda mulatė...“

„Atsiprašau!“ — skubiai ištare Rudelis ir pritrenkė duris.

Artėjantį krantą jis matė tik iš savo kambarėlio langučio.

Iš laivo išėjo tik paskubomis atsiveikėjęs su mokyklos draugu. Kad ir nuvargęs oaktis, bet ryto atgaivintas, links-mas burys pabiro ant kranto.

Rudelis dumė automobiliu iš savo viešbuti, be vilties atgauti savo mokyklinį žiedą... Arėjus Vitkauskas.

Amerikos Lietuvių Veikla

Worcester, Mass.

Pirkim Karo Bondsus, tai turėsim duonos

Šioje kolonijoje susiorganizavo lietuvių komitetas parduoti Karo Bondsus ir suregistruoti, kiek lietuviai jų yra išpirkę. Minimas bondsų komitetas susideda iš visų už lietuvių, kurie darbuojasi už Amerikos laimėjimą ir už Lietuvos nepriklausomybę. Prie darbo stovja visos patriotinės draugijos ir parapijos. Komitetas susideda iš 15 žmonių: J. Zemaitis, J. Dvareckas, kun. Jutkevičius, K. Paulukonis, J. Bačinskas, A. Kriaučialis, M. Čivinskas, kun. Bakanas, A. Janušonis, S. Bubnaitis, P. Bačinskienė, M. Milienė, M. Juozapaitienė, K. Pupkienė ir P. Nadzvaskienė. Valdyba: pirm. J. Zemaitis, pagalbininkas kun. Jutkevičius ir kun. Bakanas, sek. S. Bubnaitis, izdin. J. Dvareckas.

tose lietuvių galės nusipirkti bondsų.

Rengiamės prie didelio parengimo

Rengiamasi prie didelio parengimo, kuris įvyks rugpjūčio 29 d., prie Aušros Vartų bažnyčios, Gedimino Kalne. O jei tą dieną lytų, tai parengimas įvyks svetainėje. Programas įvyks įvairūs: dalyvaus kariškiai, kurie yra sugrįžę iš karo lauko.

Tikimasi, kad aukščiau minėtas komitetas pasilaikys visą karo laiką, o dabar kiekvieno lietuvių pareiga pirkti lietuvių vardu Karo Bondsus ir komitete užregistruoti, kiek bondsų yra pirkę pirmiau. Pirkime Karo Bondsus — nugalėsime priešus.

Nors vietiniai lietuvių Karo Bondsų yra išpirkę daug — dirbtuvėse ir bankuose, bet jų niekas nežino. Todėl dabar yra laikas lietuviams susiregistruoti, kiek lietuvių yra išpirkę Karo Bondsų. Pirkdami Karo Bondsus, mes padėsime nugalėti Amerikos ir viso demokratiško pasaulio priešus: nacius, italus ir japonus. Nugalėdami juos, turėsime ir mes patys naudą: su Karo Bondsų pirkimo pagalba dabar sunkiai uždirbtus dolerius galime susitauptyti ateitai, kuomet nepajiegsime dirbti iš prieštasties senatvės ir atsimė kokių nors nelaimės, nes turėdami bondsų — jausimės ramiai, kad turime iš ko pragyventi, taipgi jausdamiesi, kad mes atlikome tą šventą pareigą mūsų naujosios tėvynės apgimimui ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos išlaisvinimui. Amerika, tai šalis, kur mes radome laisvę ir laimę, kurioje ramiai ir gražiai gyvenome. Dabar mūsų mylima šalis Amerika užpulta žiaurių priešų ir turi gintis nuo jų, kad apsaugojus laisvę ir demokratiją ir todėl šaukiasi į mus, į savo piliečius ir gyventojus pagalbos. Tokiu būdu kiekvieno lietuvių yra šventa pareiga pirkti Karo Bondsus ir ypatingai pirkti per lietuviškų komitetus, kad mes galėtume drąsiai saukti, jog ir mes prie karo laimėjimo prisidėsime.

Lietuviai, pirkime Karo Bondsus, o nugalėsime vokiečius kaip šėtonus, kurie dabar yra paverge ir mūsų senąją tėvynę Lietuvą ir čiulpija iš jos paskutinį kraujo lašą. Pirkdami Karo Bondsus, tikrai pagalbėsime demokratinę valstybę laimėjimui ir viso pasaulio išgelbėjimui iš gresiančios vergijos. Kartu bus išgelbėta dabar jau paversta Lietuva. Po laimėjimo, ji vėl bus laisva ir nepriklausoma.

Lietuviai, vieningai stokime į pagalbos darbą! Visi, kaip vienas, žemiai, aukštai, dulkai, kaspai ir zanavykai — prie darbo, taip reikalingo mūsų antrajai tėvynei Amerikai ir mūsų senajai tėvynei Lietuvai!

A. Janušonis.

St. Louis, Mo.

Svarbus susirinkimas

Šiuo turime už pareigą pranešti kaip nariams, taip ir nariams, kad Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubas sekantis susirinkimas įvyks rugpjūčio 22 d., 2 val. popiet, 2200 S. 7-th St., St. Louis, Mo.

Siemiet pilietybės pamokos bus organizuojama kitokia tvarka, negu pastaraisiais metais. Todėl, kaip vyrai, taip ir moterys, kurie esate sąryšy su Amerikos pilietybės reikalais, atsilankykite šiame susirinkime dėl platesnių žinių ir informacijų.

Klubas, kaip pilietinė ir politinė organizacija, iš savo pusės mielai suteiks savo patarnavimą pilietybės klausime.

J. V. Klastaitis, sek.

Iš Wyoming Klonio, Pa.

Steigiama muzikos biblioteka

Wyoming klonio Lietuvių R. C. Vargonininkų kuopa nutarė įsteigti Lietuviškos Muzikos ir Teatro Biblioteką, į kurią bus renkami jau mažai gaunami muzikos ir scenos veikalai. Tai rimtas ir labai girtinas sumanymas! Musų tauta ir taip nėra turtinga muzikos ir scenos veikalais, bet daugumoj dar ir tie patys žūsta, nors ir labai reikalingi. Turint tokią įstaigą, žmonės norint veikalų gauti, ar veikalus bibliotekai pavesti, žinotų kur kreiptis.

Gal šis mūsų muzikų užsiuominas kaip kam atrodytų neįvykdomas, nes šiam darbui reikia keliolikos šimtų dolerių, bet jie pasitiki, kad lietuvių visuomenė juos parems.

Minėtam tikslui, mūsų muzikai rengia šaunų pikniką su turiningu menišku programu, kurį išpildys vargonininkų Asamblis. Piknikas įvyks sekmadienį, rugpjūčio 8 dieną, lengvai privažiuojamoji vieta, Sans Souci Parke, Hanover Green.

Šio pikniko likęs pelnas bus sunaudotas pradžiai darbo steigime bibliotekos. Tad gerb. dvasiškiams, mūsų chorams, parapijiečiams ir visai lietuvių visuomenei reikėtų juos širdingai paremti savo gausingu atsilankymu.

Klaunus.

Boston, Mass.

Simfonijos koncertai skaitlingai žmonių lankomi

Daug žmonių lankos Asplanade, Simfonijos Koncertuos. Gal niekur taip nėra, kaip Bostone, kur veltui simfonistų koncertai, po atviru dangum, duodami ant Charles upės kranto. Pirmą vakarą susirinko net 14,000 žmonių, tik gaila, kad lietus sugadino ir žmonės nenoromis turėjo skirstytis programo neišklausę.

Asplanade koncertai buna kas vakaras, išskiriant pirmadienį, 7:30 val. vakare. Įsteigti 1929 m. per Art Fidler, kuris įvedė tą orkestrą, kuri susideda iš Bostono Symphony Orchestra užlaikomo labdarybe. Asplanade yra

Raudonojo Kryžiaus Veikimai Pabrėžia Maistą Ir Mitybą

Tinkamas maistingumas yra būtina dalis gyvybės šandien. Musų industrijoje milžiniška produkcija reikalauja pilniausių žmonių pajėgų. Pilniausios žmonių pajėgos reikalauja geros sveikatos ir tinkamas maistas būtina yra reikalingas sveikatai.

Žmogus, dirbdamas šiandienos sunkiose aplinkybėse, reikalingas maisto, kuris suteikia kodaugiau energijos ir reikalingų mineralų bei vitaminų, kurie pagerina darbo pajėgas.

Raudonasis Kryžius įsteigė savo mitybos skyrių prieš 20 metų. Praeitais metais šis patarnavimas žymiai išsivystė, kada daugiau, negu 300,000 šeiminių lankė Raudonojo Kryžiaus mitybos klases. Jų tarpe buvo didelis skaitlis moterų svetimos kilmės. Klases gali lankyti kas tik nori, ir galima gauti pilnų informacijų apie tai iš vietinio Raudonojo Kryžiaus skyriaus.

Raudonasis Kryžius rado, kad maistas yra svarbi dalis pašalpos darbo karo pabėgėliams užsieny. Su karo eiga, scena ir pasaka Amerikos Raudonojo Kryžiaus pašalpos gytoms tautoms vis keičiasi, bet maistas yra labai svarbi dalis pašalpos. Pirmiau Lenkija, vėliau Ispanija, Francija, Anglija ir galutinai Kinija. Kada žmonės aprūpinti arba fiziniai karjerai pertraukia pašalpos darbą, jis kitur tuoj buvo vedamas.

Per praeitą metų daug pa-

gražiausioj vietoj Bostono — tarp Mass. Ave. tilto ir Charles St. stoties. Čia laivukai irkluojasi, antys plaukioja. Žmonės susirenka iš visos Bostono apylinkės. C. A.

Brooklyn, N. Y.

Didžiojo New Yorko lietuvių atstovybė Pittsburgho konferencijoje

Paskutiniai daviniai parodo, kad Didysis New Yorkas Amerikos lietuvių konferencijoje, kuri įvyks rugsėjo 2—3 dd., Pittsburgh, Pa., bus atstovautas gana skaitlingai. Visų pirmausiai į konferenciją važiuos visų vietinių patriotinių lietuvių laikraščių — Amerikos, Naujosios Gdynės, Vienybės ir Tėvynės — atstovai. Po to, New Yorko Lietuvių Taryba savo susirinkime, įvyksiuose rugpjūčio 2 d., išrinko tris atstovus: kun. N. Pakalnį, adv. K. Jurgelį ir Jevą Jankienę. Taipgi teko nugalėti, kad delegatus rinks ir nemažas skaičius S. L. A. kuopų, Sandaros kuopų, Socialistų Sąjungos kuopų ir kai kurių didesnių draugijų.

Bendrai imant, išrodo, kad New Yorkas-Brooklynas pasiųs kelias dešimtis delegatų į Pittsburgho konferenciją.

Rep.

Piknikas Raudonojo Kryžiaus naudai

SLA penkto apskrčio iniciatiava liepos 30 dieną buvo suaukta Brooklynio ir apylinkės patriotinių draugijų ir kuopų konferencija, tikslu nutarti ir surengti milžinišką pikniką Amerikos Raudonojo Kryžiaus naudai. Konferencija vienbalsiai nutarė tokį pikniką rengti ir, kaip dabar teko už rengimo komisijos sužinoti, tas piknikas įvyks rugpjūčio 29 dieną, Klaščiaus Parke, Maspeth, L. I. N. Y. Pradžia 1 val. popiet. Be šokių ir smagaus pasišmonėjimo, bus ir įvairių pamarginimų.

Rengėjai prašo vietines draugijas ir kuopas tą dieną nieko nerengti ir tuo pačiu kviečia visus vietinius ir apylinkės lietuvių ir minimą pikniką skaitlingai atsilankyti.

Koresp.

Medikališkos reikmenys per Amerikos Raudonąjį Kryžių buvo išdalintos po priežiūra International Red Cross Committee Belgijoje, Jugoslavijoje ir Grekijoje, ir panašūs patvarkymai padaryti del Lenkijos, Norvegijos ir Olandijos.

Man reikia visų lietuvių paramos laimėti karą: pirkite Karo Bondsus ir Stampas! Investuokite 10% savo uždarbio!

Kuopų Susirinkimai

NEW YORK, N. Y. — SLA 126 kp. svarbus susirinkimas įvyks rugpjūčio 6 d., SLA Centro patalpose, 307 W. 30-th St., New York, N. Y. Pradžia 8 val. vakare. Išklaušysime SLA 5 apskrčio susirinkimo delegatų pranešimus ir apsvaistysime delegatų siuntimą į Amerikos lietuvių konferenciją, kuri įvyks rugsėjo 2—3 dd., Pittsburgh, Pa. Yra ir kitų reikalų. Visi nariai ir narės malonėkite atsilankyti. — H. Miliauskis, sek.

NEW KENSINGTON, PA. — SLA 192 kp. susirinkimas

įvyks rugpjūčio 8 d., priras-toje vietoje ir prirastu laiku. Duokles pradės imti 1 val. popiet. O susirinkimas prasidės 2 val. popiet. SLA 192 kuopos nariai ir narės malonėkite visi atsilankyti į viršminėtą mėsines susirinkimą, užsimokėti mėsines duokles ir ateidami atvieskinti nors po vieną aplikantą prirašyti prie mūsų kuopos. — SLA 192 Kuopos Koresp.

CHICAGO, ILL. — SLA 260 kp. mėsines susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d., 2 val. popiet, Friendly Hall, 2548 West 69-th Street. Visi nariai nuosirdžiai kviečiami atsilankyti ir užsimokėti savo duokles. Taipgi turėsime apsvaistyti apie šaukiamą Amerikos Lietuvių Konferencijos, kuri įvyks rugsėjo 2 ir 3 dd., Pittsburghe. — J. Jasulevičius, sek.

NANTICOKE, PA. — SLA 12 kp. mėsines susirinkimas įvyks rugpjūčio 8 d., priras-toje vietoje ir prirastu laiku. Kviečiu visus narius atsilankyti. — Wm. Wosilius, sek.

JAUČIATĖS BLOGAI?

Visiškai Palengvinsite Sau — Šiuo Modernišku Sveinui Būdą — Kuomet kankinatės vidurių užkietėjimu — žarnos neveikios, skauda galva, nėra energijos — palengvinsite sau šiuo modernišku būdu — kramtykite FEEN-A-MINT. Ši skoninga kramtomą guma vidurius ištuosuoja švelniai ir tikrai. Milijonai žmonių naudoja FEEN-A-MINT. Tik pakramtykite FEEN-A-MINT einant gulti, naudokite tiksliai pagal nurodymus ant pakelio. Sekanti rytą malonus palengvinimas pagelbės jums vėl jaustis puikiai.

METINIS IŠVAŽIAVIMAS

Rengia

A. L. R. K. Vargonininkų Kuopa
Nedėlioje, Rugpjūčio 8, 1943 Metų
SANS-SOUCI PARKE

Programas Prasidės 4:30 Po Pietų

Dainuos Solistė

Mrs. Betty Schevets-Regnosky

Kalbės gerb. kun. A. Ežerskis

Linksmis kuopos nariai vargonininkai.

Vakare šokiai prie geriausio orkestro.

Kviečiame visus atsilankyti.

RENGEJAI.

Reikalingos Raštinei Darbininkės

Mašinistės, Stenografės ir Abelnėmis
Raštinėms Darbams

Mokančios anglų arba lietuvių kalbą lietuvaite. Geros ir pastovios, karo nediečiamos darbo sąlygos. Trumpos valandos. Apmokamos atostogos. Nepatyrusioms raštinės darbuose pradinė alga \$20.00 savaitėje. Didesnė alga pagal patyrimą ir užsitarimą.

Rašykite, pranešant smulkmenas apie savo išsilavinimą, patyrimą, amžių ir kokią algą norėtumėte gauti.

Kreipkitės sekančiu adresu:

DR. M. J. VINIKAS
307 W. 30-th St., New York 1, N. Y.

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

Mūsų Biznieriai

A. J. KUPSTIS
SLA NARYS
Tel. So. Boston 9423

Real Estate & Insurance
Specializuojam: Bizniera,
Gyvenimo Namais ir Farmom
Mandagus ir Greitas Patarnavimas

JOHN NAGHTEN & CO.

ESTABLISHED 1863, INSURANCE
1903 Insurance Exchange, Chicago, Illinois